UČITEĽSKÉ NOVINY

PERIODIKUM O ŠKOLSTVE A VZDELÁVANÍ 7/2016, 12. septembra 2016 Rozširované bezplatne. Ročník LXIII

Najvýznamnejším prvkom reformy je učiteľ, tvrdí Plavčan

Najvýznamnejším prvkom reformy výchovy a vzdelávania je učiteľ. Jeho úloha je nezastupiteľná. Na brífingu pri príležitosti otvorenia nového školského roka v Základnej škole Milana Rastislava Štefánika v Ivanke pri Dunaji to 5. septembra povedal minister školstva Peter Plavčan.

Minister zároveň uviedol, že najvýznamnejšou úlohou, ktorú sa snaží rezort plniť v tomto programovom období, je zvyšovanie platov učiteľov. Pripomenul pritom, že od 1. septembra sa platy zvýšili a ministerstvo sa snaží o zvýšenie platov aj od budúceho roku.

Náročný školský rok

Plavčan očakáva, že tento školský rok bude náročný pre učiteľov, pre odborných zamestnancov aj tých, ktorí sa budú snažiť naplniť jednotlivé prvky reformy výchovy a vzdelávania. Na záver dodal, že počas niekoľkých týždňov predstavia tézy nového programu výchovy a vzdelávania a predložia ich širokej odbornej verejnosti.

V Ivanke pri Dunaji zároveň slávnostne otvorili prístavbu školy M. R. Štefánika. Ako uviedla riaditeľka školy Vlasta Koudelová, prístavba bola nevyhnutná, keďže počet detí v škole neustále narastá. Škola je totiž spádovou aj pre obec Zálesie a hlásia sa do nej aj deti, ktoré nemajú trvalé bydlisko v Ivanke pri Dunaji. ***Zdroj: SITA***

Minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Peter Plavčan slávnostne otvoril nový školský rok a prístavbu Základnej školy M. R. Štefánika v Ivanke pri Dunaji 5.septembra 2016.
Zdroj: TASR/Martin Baumann

V čísle nájdete

Posilnené vyučovanie jazykov

Sú pripravení na inklúziu?

Štrajk nechávajú na členov

Klub nadaných detí v Prešove

Platy učiteľov sa od septembra zvýšili o šesť percent

Platovú tarifu pedagogických a odborných zamestnancov od 1. septembra zvýšili o šesť percent. Vyplynulo to z novely zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, ktorú 15. júna v skrátenom legislatívnom konaní schválil parlament, koncom júna podpísal prezident Andrej Kiska a účinnosť nadobudla od 1. septembra.

Novelou vláda plní dva zo svojich záväzkov podľa programového vyhlásenia vlády na roky 2016 až 2020. Vláda sa v ňom zaviazala, že vykoná legislatívne úpravy tak, aby sa platová tarifa pedagogických a odborných zamestnancov v regionálnom školstve od 1. septembra a následne od 1. januára 2018 za predpokladu realizácie zásadných vnútorných zmien v systéme výchovy a vzdelávania, zvýšila každoročne priemerne o šesť percent. Na základe novely zákona sa zvýšia aj platové tarify vysokoškolských učiteľov. O šesť percent im porastú platy rovnako od 1. septembra a následne by mali každoročne rásť od 1. januára 2018.

Ilustračné foto, zdroj: TASR/František Iván

Požiadavky SKU a ISU

Slovenská komora učiteľov a tiež Iniciatíva slovenských učiteľov a Iniciatíva vysokoškolských učiteľov vládu žiadali, aby legislatívnymi opatreniami zabezpečila zvýšenie tarifných platov všetkých pedagogických a odborných zamestnancov v regionálnom školstve už od 1. januára 2016 o 140 eur. Od 1. januára 2017 následne žiadali ďalšie zvýšenie o 90 eur.

Viacerí učitelia materských, základných a stredných škôl 25. januára vstúpili pre svoje požiadavky do štrajku. Štrajkovú štafetu následne 15. februára prevzali od učiteľov v materských, základných a stredných školách aj vysokoškolskí učitelia. Vysokoškolskí zamestnanci do štrajku vstúpili na protest voči spôsobu, akým sa zaobchádza s ich kolegami v regionálnom školstve, na znak nesúhlasu so spoločenským postavením učiteľov, no predovšetkým na podporu požiadaviek Iniciatívy slovenských učiteľov.

(dokončenie na strane 2)

Žiakov čaká aj v tomto školskom roku viacero testovaní

Žiakov v základných školách čaká aj v školskom roku 2016/2017 Testovanie 5 a Testovanie 9. Testovanie žiakov 5. ročníka základných škôl sa uskutoční v novembri na vybraných školách z predmetov slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra a matematika. Školám má poskytnúť spätnú väzbu o pripravenosti žiakov na prechod na druhý vzdelávací stupeň a zároveň bude vstupnou informáciou pre učiteľov na zlepšovanie ich vzdelávania a skvalitňovanie výchovno-vyučovacieho procesu. Ministerstvo školstva o tom informovalo v pedagogicko-organizačných pokynoch na školský rok 2016/2017.

Testovanie deviatakov okrem žiakov s mentálnym postihnutím je naplánované na 5. apríla 2017. Žiakov otestujú z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, prípadne maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra a slovenský jazyk a slovenská literatúra.

Náhradný termín sa uskutoční 20. apríla. Cieľom testovania je získať prehľad o výkonoch žiakov na výstupe z druhého stupňa, porovnať ich výkony v testoch a poskytnúť školám spätnú väzbu a komplexnejší prehľad o testovaných predmetoch, čo môže pomôcť pri skvalitňovaní vzdelávania. Výsledok žiaka slúži tiež ako podklad pre prijímacie skúšky na stredné školy.

Termíny maturít

Žiakov v stredných školách čaká tradične maturitná skúška. Riadny termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bude od 14. do 17. marca. Prvý deň žiaci absolvujú skúšky v predmetoch slovenský jazyk a literatúra či slovenský jazyk a slovenská literatúra. Ďalší deň ich bude čakať cudzí jazyk, o deň neskôr matematika. Na záver absolvujú niektorí žiaci skúšku z predmetu maďarský jazyk a literatúra prípadne ukrajinský jazyk a literatúra. Náhradný termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky sa uskutoční od 4. do 7. apríla. Príslušné odbory školstva okresného úradu v sídle kraja určia termíny internej časti maturitnej skúšky, okrem písomnej formy, jednotlivým stredným školám v ich územnej pôsobnosti od 22. mája do 9. júna 2017.

Ako tiež informuje Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania na svojej internetovej stránke, 29. novembra by mali zverejniť Medzinárodnú a Krátku správu o výsledkoch štúdie TIMSS 2015 z pohľadu SR. Štúdia sa pritom zameriava na zisťovanie vedomostí a zručností z matematiky a prírodných vied žiakov štvrtého ročníka ZŠ. Následne 6. decembra by mali zverejniť aj Medzinárodnú a Krátku správy o výsledkoch PISA 2015 z pohľadu SR. PISA – čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť 15-ročných žiakov ZŠ a SŠ pritom zisťuje výsledky vzdelávania z pohľadu požiadaviek trhu práce.

Ilustračné foto, zdroj: TASR/Michal Svítok

Zdroj: SITA

Platy učiteľov sa od septembra zvýšili o šesť percent

(dokončenie zo str. 1)

Odborári zostavili deklaráciu

Odbory a partnerské organizácie pôsobiace v školstve zostavili 17. februára aj Deklaráciu na podporu skvalitňovania podmienok a úrovne vzdelávania a vedy na Slovensku. Deklarácia sa týka vysokých škôl, ale aj regionálneho školstva. Signatári deklarácie pri platoch žiadajú, aby sa platové tarify pedagogických a odborných zamestnancov v regionálnom školstve zvýšili od 1. januára 2017 o 25 percent a každý ďalší rok o 10 percent. Deklarácia sa týka aj platu nepedagogických zamestnancov. Organizácie žiadajú, aby sa ich tarifný plat začínal na úrovni minimálnej mzdy, od ktorej by sa mali odvíjať platové triedy a platové stupne. Každoročne žiadajú tiež zvyšovať platy tak, aby plat začínajúceho vysokoškolského učiteľa na pozícii odborného asistenta dosiahol najmenej úroveň 1,7-násobku priemerného platu v národnom hospodárstve. Ohodnotenie nepedagogických zamestnancov vysokých škôl by malo byť podľa signatárov deklarácie rovnako primerané a tarifný plat v prvej platovej triede a prvom platovom stupni by sa mal začínať na minimálnej mzde.

Od 1. septembra nadobudla účinnosť aj novela zákona o výchove a vzdelávaní, ktorá upravuje povinné minimálne počty žiakov v triedach. Ustanovenie o najnižšom počte žiakov v triede základnej školy sa nebude vzťahovať na triedy základných škôl zriadených len s ročníkmi prvého stupňa. Povinné minimálne počty sa nebudú uplatňovať v základných školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny ani v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským. Určovanie najnižšieho počtu žiakov v triedach na prvom stupni základných škôl by totiž podľa ministerstva mohlo podľa zákona viesť k zníženiu dostupnosti primárneho vzdelania v okolí obce s menším počtom obyvateľov.

Zdroj: SITA

VITAJTE späť v školských laviciach!

Po dvojmesačnej letnej pauze sme sa vrátili s Učiteľskými novinami v tlačenej podobe. Pevne verím, že ste si všetci za ten čas stihli oddýchnuť, užiť si trošku slniečka a zároveň načerpať sily do nového školského roka. Tohtoročné letné prázdniny ubehli akosi rýchlejšie než tie minulé. V redakcii sa nám hromadili e-maily, prišlo i niekoľko pozdravov. Za všetky ďakujeme. V júli sme mali plné ruky práce, ale august bol už našťastie pokojnejší a mohli sme si oddýchnuť aj my.

Čo povedať na úvod? Je toho veľa. A preto sa v septembrovom čísle venujeme hneď niekoľkým témam. Pozrieme sa na to, aké testovania čakajú žiakov v tomto školskom roku. Dočítate sa niečo o inklúzii a o tom, ako sú naši učitelia v súvislosti s ňou pripravení. Opäť sa venujeme téme štrajku, ktorá je horúcou aktualitou.

Keďže v septembri sme mali Európsky týždeň športu, nevynechali sme ani túto oblasť. Ďalej sa dozviete, ako sú na tom slovenské školy v rámci jednotlivých rebríčkov hodnotení.

Špeciálne by som rada upozornila na zaujímavú súťaž na strane 16. Kto má rád vesmír a kozmonautiku, tak si príde na svoje. Určite si prečítajte viac o tejto téme na poslednej strane tohto čísla.

Spoločne uvidíme, aký bude tento školský rok. Ja osobne som veľmi zvedavá.

A nezabudnite! Budeme radi, keď nám pošlete svoje podnety na e-mail redakcia@ucn.sk. Čaká nás spoločných desať mesiacov tvrdej práce.

Martina Baumann
šéfredaktorka

Ministerstvo posilnilo vyučovanie jazykov národnostných menšín

Základné školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny budú môcť od nového školského roka vyučovať viac hodín v predmete jazyk národnostnej menšiny a literatúra. V prvom ročníku sa zvýši počet vyučovacích hodín z päť na osem. Novinkou je tiež zavedenie ďalšej voliteľnej hodiny v štvrtom ročníku.

Zmeny prináša dodatok k inovovanému Štátnemu vzdelávaciemu programu pre primárne vzdelávanie – Rámcový učebný plán ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny s platnosťou od 1. septembra začínajúc prvým a druhým ročníkom. Informovalo o tom ministerstvo školstva na svojej internetovej stránke.

Ministerstvo školstva schválilo dodatok 25. augusta. V praxi to znamená, že už v novom školskom roku si školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny môžu vybrať z dvoch rámcových učebných plánov. Na výber majú pôvodný, ktorý platí od 1. septembra 2015, a inovovaný s dodatkom, ktorý platí od 1. septembra tohto roku.

Štátny tajomník na ministerstve školstva Peter Krajňák (Most-Híd) už začiatkom júna v rozhovore pre agentúru SITA upozorňoval na rozdiel v počte hodín vyučovacieho jazyka v školách s vyučovacím jazykom slovenským a s vyučovacím jazykom národnostných menšín. V školách s vyučovacím jazykom slovenským bola týždenná dotácia za prvé štyri ročníky základnej školy 31 vyučovacích hodín slovenského jazyka a literatúry. V základných školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín však bola od prvého po štvrtý ročník týždenná dotácia na vyučovací jazyk a literatúru iba 21 vyučovacích hodín.

Zdroj: SITA

Ilustračné foto, zdroj: TASR/Martin Baumann

Rezort školstva dal na rozšírenie kapacít škôlok takmer 15 miliónov eur

Ministerstvo školstva poskytlo obciam a mestám na rozšírenie kapacít materských škôl takmer 15 miliónov eur. V rámci dvoch zverejnených výziev bolo podporených 185 žiadateľov, ktorí vytvoria 227 nových tried a udržia existujúcu kapacitu v ďalších 22 triedach. Umožní to postupné prijatie asi 5000 nových detí a vytvorenie približne 460 pracovných miest pre učiteľov.

Doteraz bolo na základe dotácie vytvorených 18 nových tried a dve triedy boli udržané v prevádzke. Ministerstvo však pripomína, že podľa zákona sú zriaďovateľmi materských škôl obce a mestá. Zriaďovanie škôlok patrí do ich originálnych kompetencií.

"Vytváranie nových kapacít materských škôl vďaka dotácii ministerstva je dlhotrvajúci proces, ktorého konečné efekty sa úplne prejavia až koncom roku 2018," tvrdí ministerstvo. Dovtedy musia zároveň všetky obce a mestá poskytnutú dotáciu zúčtovať.

Ďalšie kroky v súvislosti s rozširovaním kapacít materských škôl realizuje Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. "Pripravuje výzvu a v rámci nej sa budú môcť zriaďovatelia materských škôl uchádzať o finančné prostriedky z eurofondov," spresnil rezort školstva.

Zdroj: TASR

Ilustračné foto, zdroj: TASR/František Iván

Fond na podporu vzdelávania bude dotovaný zo štátneho rozpočtu

Fond na podporu vzdelávania (FNPV), ktorý poskytuje pôžičky študentom a učiteľom, bude každoročne až do roku 2020 dotovaný zo štátneho rozpočtu sumou 2,5 milióna eur. Informuje o tom Študentská rada vysokých škôl (ŠRVŠ) po rokovaní s ministrom školstva Petrom Plavčanom.

"Výsledkom rokovania ŠRVŠ s ministrom školstva je dohoda o dofinancovaní Fondu vo výške 2,5 milióna eur a to každý rok až do roku 2020. Pre Študentskú radu je kľúčové sledovať záujmy študentov, a dofinancovanie fondu zo štátneho rozpočtu znamená okrem záchrany samotného fondu aj možnosť na poskytnutie výhodných pôžičiek pre väčší počet študentov," uvádzajú v stanovisku.

Vysokoškoláci iniciovali rokovanie so šéfom rezortu školstva po tom, čo ministerstvo predložilo novelu zákona o FNPV. Študentom totiž chýbal jasný záväzok, že sa fond dofinancuje zo štátneho rozpočtu.

Novela napríklad upravuje aj spôsob výpočtu úrokovej sadzby pôžičiek a to naviazaním na základnú úrokovú sadzbu Európskej centrálnej banky (ECB). Doteraz boli úroky naviazané na výnos štátnych dlhopisov. Novela zákona ďalej rozširuje okruh žiadateľov o pôžičku o vysokoškolských učiteľov, mladých výskumných pracovníkov a umeleckých pracovníkov na vysokých školách do 35 rokov. Pedagógovia aj študenti by mali mať po novom k dispozícii aj viacero termínov na podanie žiadosti o pôžičku.

"Novelu zákona o FNPV vnímame ako potrebnú, Fond sa totiž dostal do patovej situácie, kedy sa pre nízke úrokové sadzby a zvýhodnené podmienky učiteľských pôžičiek stala jeho ďalšia existencia ohrozenou. Fond by síce novelou umožnil požičiavať si aj z medzinárodných inštitúcií, no vnímame ako neprijateľné zadlžiť fond na úkor výhodných podmienok pôžičiek," ozrejmil ŠRVŠ. Ako dodal, v prípade, ak by štát fond nepodporil, musel by si požičať a úroky z úveru by museli preplácať samotní študenti.

Zdroj: TASR

Sú naši učitelia

Pred piatimi rokmi som mala možnosť zúčastniť sa terénnej štúdie v Anglicku. Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť pripravil sondu po stopách slovenských Rómov v Anglicku s úmyslom odhaliť prípadný úspech prijatia ich detí v anglických školách. Šnúru návštev škôl, komunitných centier, školských úradov, úradov pre prisťahovalcov dopĺňali aj konzultácie s najvyššími predstaviteľmi filozofie inklúzie, teda akceptácie znevýhodnených a handicapovaných a súžitia žiakov rôznych dispozícii Melom Ainskowom, profesorom Univerzity v Manchestri a Arthurom Ivattsom, konzultantom anglického Ministerstva školstva a zástupcom vlády pri Rade Európy v pracovnej skupine Vzdelávanie Rómov, bývalým inšpektorom OFSTED, ale aj Luciou Fremlovou, aktivistkou organizácie Equality pre zaraďovanie detí prisťahovalcov do anglických škôl, hlavne rómskych.

Na oslnivé a presvedčivé dôkazy o úspechu detí prisťahovalcov v objektívne lepších podmienkach v anglických školách si budeme musieť počkať zrejme celú jednu generáciu, v súčasnosti dosahujú priemerné vzdelávacie výsledky.

V čase prijatia medzinárodného dohovoru o rovnom prístupe ku vzdelávaniu v rokoch1990-2010 na Slovensku neexistovali žiadne systémové opatrenia ohľadne sociálnej inklúzie znevýhodnených žiakov. Od tých čias sa u nás postupne rozbieha množstvo projektov usilujúcich o podporu prijatia každého dieťaťa do kolektívu zdravých a dobre sociálne situovaných žiakov. Na internete nájdete viac ako 62 tisíc slovenských odkazov na tému inklúzie. Vďaka grantom a nenormatívnym financiám ministerstva školstva sa začínajú tvoriť podmienky pre prácu asistentov učiteľa, prístup do škôl majú osobní asistenti žiaka. K zvýšeniu proinkluzívneho smerovania našich škôl prispievajú aj inštitúcie ministerstva školstva či už pôsobením Rómskeho vzdelávacieho centra ROCEPO, komplexnou diagnostikou a poradenskou službou v prípade patologických javov v našich školách, ďalším vzdelávaním rómskych učiteľov a inými. Aktivizuje sa v tomto kritériu kvality školy aj Štátna školská inšpekcia. Téme sa vo svojom výskume venujú učitelia vysokých škôl a prezentujú jeho výsledky na vedeckých ale aj osvetovo-populárnych konferenciách. Dá sa predpokladať, že to postupne ovplyvní vzdelávanie budúcich pedagógov.

Pri vysvetľovaní pojmu inklúzia dnešným učiteľom, ktorí už niečo pamätajú, sa pár krát stalo, že konštatovali: „však to robím od nepamäti, len sa to tak nenazývalo“. A čo tí ostatní? Chcú a vedia zvládať tak náročnú stratégiu, akou je individuálny prístup, pozitívna manipulácia kolektívu, poprehadzovanie stupienkov v hierarchii hodnôt našich detí, učiteľov a ďalšie kroky, ktoré sú podmienkou pravej inklúzie?

V Národnom ústave certifikovaných meraní výsledkov vzdelávania (NÚCEM), kde pracujem, prebehli odvtedy dva projekty hradené z EÚ(Hodnotenie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania a Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania), ktoré vo svojej výskumnej časti riešili otázky klímy školy a triedy, vplyvu socioekonomického a kultúrneho statusu žiaka na jeho výkon v testoch, otázky nežiaducich javov, šikanovania v škole, vzájomného vzťahu učiteľa a žiaka. Konkrétne v prieskume stavu inkluzívnych postojov žiakov a ich učiteľov sme si uložili úlohu overiť zahraničné dotazníky v slovenských školách, zistiť mieru proinkluzívnych názorov žiakova učiteľov a doručiť každej zapojenej škole zo 78 zmeraných škôl report jej výsledkov, prípadne ich využitie v SWOT analýze pre autoevaluáciu školy. Podarilo sa a z prvých výsledkov možno dedukovať, aké postoje majú učitelia k zaraďovaniu znevýhodnených žiakov do bežných tried.

Zistili sme, že postoje jednotlivcov sú v rámci školy veľmi rôzne.Vysokú rôznosť názorovmalo 16 % škôl s výskytom či už extrémne proinkluzívnych alebo extrémne odmietavých učiteľov. Avšak medzi školami sa ich priemerné hodnoty významne neodlišujú, čiže nemožno povedať, že v našom výbere bola škola s vysoko nadštandardným nadšením pre inklúziu alebo naopak totálne odmietajúca prispôsobiť sa znevýhodneným žiakom. Jedným slovom, učitelia sa medzi sebou výrazne líšia, ale pre učiteľské kolektívy platí, že sú si v postojoch k inklúzii veľmi podobné a to aj v delení podľa regiónov Slovenska.

Najviac negatívne postoje vvyjadrili učitelia v správaní sa (behaviorálny komponent dotazníka) voči žiakom s poruchami správania. Nečudo. Títo žiaci sústavne zasahujú do diania v triede, vyžadujú si stále pozornosť, čo každý učiteľ nezvláda, hlavne v triedach s väčším počtom žiakov. Už nad 15 žiakov v triede je to pre mnohých problém. Zaujímavé je, že v prípade prítomnosti sociálne znevýhodneného žiaka v triede sú názory učiteľov na správanie sa k nemu mierne pozitívnejšie, ako keď ho v triede nemajú. Že by boli naši učitelia v tomto ohľade trochu predpojatí? Zato vyjadreniao žiakovi so zdravotným znevýhodnením sú opatrnejšie, keď ho v triede majú, ako keď tam nie je. Zrejme ťažkosti na vyučovaní so zdravotne znevýhodneným žiakom sú väčšie, než by predpokladali.

„...Systém integrácie nie je domyslený. Prax je úplne iná.“ (názor učiteľa)

Odmietavý postoj k prítomnosti znevýhodnených žiakov v bežných triedach a s tým spojenou inklúziou malo 5,7 až 10 % učiteľov.

„Integrácia je nezmysel, ktorý ubližuje deťom integrovaným, aj tým druhým. Ani jedna skupina nemá šancu dosiahnuť vo svojom vzdelávaní maximum, v niektorých prípadoch ani základy vzdelania. Integrovaný žiak v triede narúša disciplínu, pracovné tempo a klímu na hodinách niekedy až neúnosným spôsobom. Čudujem sa, že sa ešte neozývajú rodičia tzv. neintegrovaných detí, ktoré musia v týchto triedach trpieť!!!“(názor učiteľa)

„Začlenenie žiakov so ŠVVP do bežnej triedy sa javí ako prínos pre takýchto žiakov, ale v konečnom dôsledku je to veľkým negatívom pre triedu ako celok, hlavne pre vynikajúcich a talentovaných žiakov. Priestor na individuálny prístup k obom skupinám je takmer nemožný

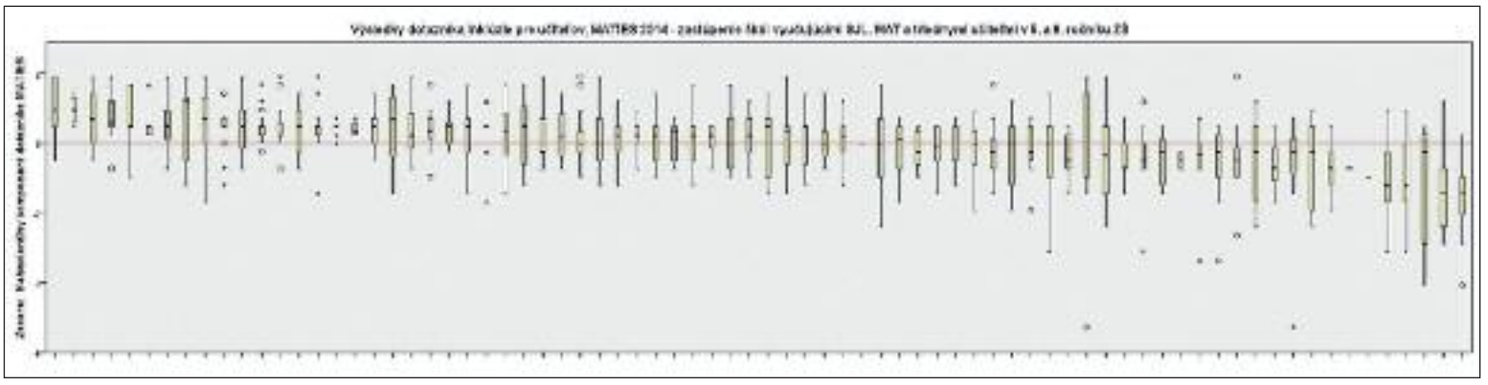

pripravení na inklúziu?

z dôvodu narastajúceho počtu žiakov so ŠVVP a rôzneho typu úľav, ktoré musí učiteľ rešpektovať. Špeciálni pedagógovia nás informujú o úľavách, ale ako to máme zvládnuť na vyučovaní je len na našom pedagogickom majstrovstve. Chýbajú nám školenia a vzdelávania v tomto smere.“(názor učiteľa)

Pozitívne názory prejavilo 15,7 až 21,7 % učiteľov, takže možno povedať, že štatisticky sú naši učitelia viac naklonení ako odmietaví k sociálnej inklúzii v triede, kde vyučujú.

„Niekedy je táto práca náročná. Dá sa zvládnuť. Treba pomôcť, keď sa dá.“(názor učiteľa)

V dotazníku 108 učiteľov pridalo navyše pár názorov. Z voľných odpovedí učiteľov vyplýva, že niektorí nerozlišujú medzi integráciou a sociálnou inklúziou. Odhliadnuc od toho, dá sa z nich dedukovať, že proinkluzívnosť respondentov má svoje podmienky. Vypovedali, že áno, treba pomôcť všetkým žiakom, nikomu sa nemá upierať právo na základné vzdelanie, ale máme požiadavky a bez ich splnenia nie je možné v dnešných školách sociálnu inklúziu napĺňať. Aj pozitívne ladení učitelia, ktorí sa venujú žiakom so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami, majú kritickú optiku na ich prítomnosť v bežnej triede. Vidia, že nie sú obľúbení, nezažívajú úspech alebo očividne menej často ako ostatní žiaci. Rodičia nerešpektujú ich diagnózu, čo prináša pre dieťa poškodzujúcu situáciu. Učitelia nie sú proti ich prítomnosti v škole, ale sú za ich rozdeľovanie do tried podľa znevýhodnenia, resp. vytváranie tried znevýhodnených žiakov.

„Ja, ako učiteľ, nemám problém prispôsobiť vyučovací proces potrebám začlenených žiakov. Uvítal by som však viac metodického materiálu, pretože je pomerne náročné vo väčších školách s veľkým počtom žiakov a väčším počtom začlenených žiakov v triede pripravovať osobitné materiály. Zároveň by som uvítal aj iné finančné ohodnotenie pedagóga, ktorý sa musí venovať aj viacerým začleneným žiakom v každej triede oproti tým, ktorí takýchto žiakov nemajú. Rovnako by som uvítal v niektorých prípadoch väčší tlak na rodičov, ktorí majú pocit, že ak vybavili svojmu dieťaťu papier, tak sa pre nich celá vec ukončila a ostatné je starosť školy.“ (názor učiteľa)

„Zažila som aj výučbu na základnej škole, kde boli zohľadnené všetky skutočnosti vyplývajúce z duševného alebo fyzického znevýhodnenia“... „venoval sa im špeciálny pedagóg. Ani jeden žiak sa necítil diskriminovaný, práve naopak. Kvitoval osobný prístup, mohol bez stresu absolvovať výchovno-vzdelávací proces. Menej frustrovaní boli nielen učitelia, ale aj žiaci, ktorí sa (v bežnej triede) musia prispôsobiť často veľmi agresívnemu a vulgárnemu správaniu voči nim.“ (názor učiteľa)

Ukázalo sa, že učitelia najčastejšie (28 %) požadovali metodickú podporu: prítomnosť špeciálneho pedagóga, asistentov, pomocných učiteľov, lepšie služby Centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, kurzy, mentoring pri vytváraní učebných plánov pre týchto žiakov a didaktické rady. Sami sa necítia dostatočne odborne podkutí, priznávajú, že nevedia ako pracovať s dyslektikmi, dyskrafikmi, dyskaukulikmi, dys... .

„Inklúzia bude mať zmysel, ak posudky a odporúčania CPPPaP budú objektívne,“..., „nebudú zaťažené tlakmi rodičov a nebudú v každom odporúčaní tie isté závery, či ide o takú alebo inú poruchu učenia. Od nás učiteľov chcú individuálny prístup ale viackrát sa nám stalo, že závery (CPPPaP) boli iba nakopírované...“ (názor učiteľa)

Upozorňujú, že je ťažké venovať sa znevýhodneným a ostatným žiakom súčasne, že v záujme jednej skupiny trpí druhá. Z týchto 26 % názorov ostrejšie namietalo 6 % učiteľov, ktorí otvorene hovorili o prítomnosti žiaka so ŠVVP ako o príťaži pre ostatných. 15 % učiteľov podmienilo inkluzívny trend znížením počtu žiakov v triedach.

„Inklúzia žiakov s rôznym druhom a stupňom postihnutia v triede, kde je 20 a viac žiakov, nemá zmysel a je len na papieri.“ (názor učiteľa)

Na zanedbávanie učenia sa dieťaťa, ktoré je diagnostikované ako žiak so ŠVVP,s rodičomupozorňuje 9,3 % učiteľov. Zneužívanie diagnózy na úľavy a lepšie známky kritizovalo 8,5 % učiteľov. Kritizujú rodičov, ktorí zneužívajú diagnózu, aby dosiahli pre svoje dieťa úľavu, čo má za následok ťažko zvládnuteľnú disproporciu voči ostaným žiakom. V konečnom dôsledku sú úľavy, tzv. vybavené známky, poškodením samotného dieťaťa, pretože, ako vraví jeden respondent, budúci občan „sa nenaučí fungovať v spoločnosti a cieľ inklúzie sa stráca“.

„Každý rok mám triedy, kde sú dvaja - traja žiaci s poruchami učenia. Vždy boli schopní zvládnuť podstatu učiva bez väčších problémov za predpokladu, že im je umožnený dlhší čas na pochopenie“ ... „Bez pomoci rodičov, ktorí zodpovedne

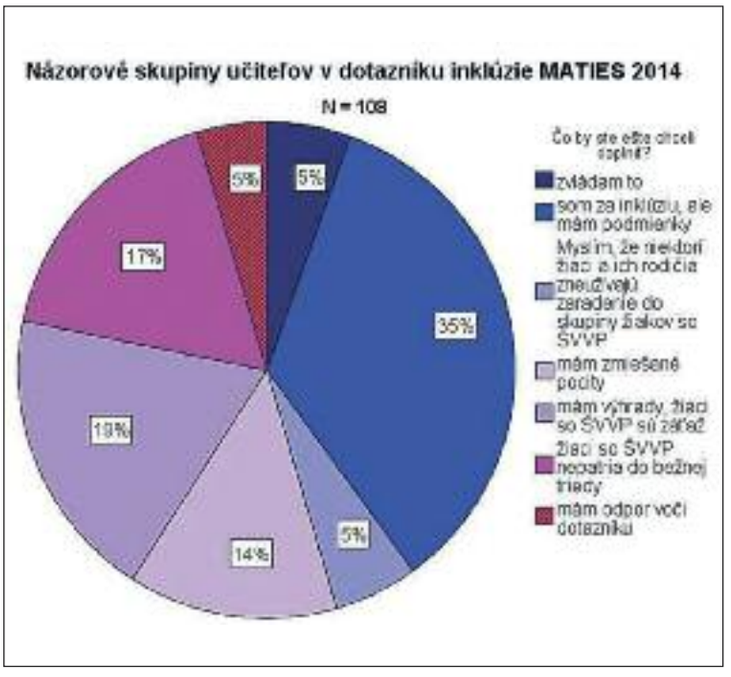

pomáhajú deťom doma pri príprave na vyučovanie, by vedomosti detí boli na nižšej úrovni.“ (názor učiteľa)

Procesy v zavádzaní inkluzívnych prístupov v našom vzdelávaní sú na veľmi hrubej štartovnej čiare. Viacerí učitelia apelujú, že v klasických školách nie sú vytvorené ani kurikulárne, ani organizačné podmienky na to, aby so žiakmi so znevýhodnením dosiahli uspokojivé výsledky. Zaťažuje ich byrokracia okolo detí so ŠVVP a s tým vznikajúci nedostatok času. Z nášho prieskumu vyplynulo, že procesy v školstve nie sú v súlade so zámermi inklúzie a taktiež súčasný učiteľ nie je na zavedenie sociálnej inklúzie do školskej triedy pripravený. Budúce začlenenie žiaka do života je pre niektorých veľmi vzdialené. Sú natoľko zaťažení dennodennými povinnosťami, že na rozmýšľanie v širšom spoločenskom kontexte nemajú príležitosť a čas, postupne ani záujem, keďže ich vplyv na zmeny je slabý či nulový. Aj chápanie pojmu ‘spoločnosť” je zrejme deformované a podlieha výkonovým kritériám. Z názorov niekedy vidieť, že väčšinu považujú za celok. V znevýhodnených žiakoch vidia brzdu talentovaných žiakov a malý príspevok pre „budúcnosť spoločnosti“. Prispôsobovanie sa najslabším považujú za cestu k nivelizácii.

„... Individuálny prístup k začleneným žiakom zaberá veľkú časť pozornosti pedagóga. Budúcnosť spoločnosti vytvárajú viac nezačlenení žiaci.“ (názor učiteľa)

Na jednej strane sa učiteľ často považuje za jedného z najdôležitejších tvorcov kvality spoločnosti, na strane druhej spoločnosť treba chápať ako prirodzený jav. Existuje, lebo existuje človek. Obsahuje teda v sebe okrem väčšiny aj všetky zvláštnosti. Ak nebudeme deti viesť v tomto zmysle, ale budeme ich oddeľovať, je dosť možné, že vyrastú ako nezaraditeľní, vylúčení, devianti a príživníci, vopred skrachované existencie alebo na druhej strane arogantní, požadovační, netolerantní a sebastrední ľudia. Takéto rozdelenie spoločnosti je zdrojom konfliktov.V Anglicku som mala možnosť vidieť snahy predchádzať týmto negatívnym tendenciám už v škole. Nejde len o altruizmus ale o cieľavedomé systémové opatrenia.

Zavádzanie inkluzívnych opatrení do našich škôl je dlhodobý proces. Nemožno sa spoľahnúť len na úradnícke rozhodnutie a pedagogické majstrovstvo. Iste, bez empatie a profesionálnej zásady učím každého nie je možné nepredstierané prijatie znevýhodneného žiaka a vytváranie harmonických vzťahov v triede, ale úspešné zavádzanie sociálnej inklúzie bude vyžadovať aj dôkladnú diagnostiku, väčšiu metodickú podporu učiteľov a rodičov. Treba myslieť na primeranú formu inklúzie k veku detí podľa zásady: čím staršie dieťa, tým väčšia schopnosť socializácie, čím mladšie dieťa, tým väčšie nároky na individuálny prístup. Samozrejme, po stránke hodnotenia výsledkov vzdelávania, nemožno vytvárať obsahové úľavy a pripustiť rôznu náročnosť testov napríklad v testoch NÚCEM-u pre rôzne stupne znevýhodnení. Práve to by bola cesta k obávanej nivelizácii.

Zuzana Juščáková, NÚCEM

Občianska náuka na základných a stredných školách dostáva novú podobu

Zážitkovým vzdelávaním a neformálnou atmosférou vedie žiakov k občianskej angažovanosti

Práve v týchto dňoch sa na vybraných slovenských základných a stredných školách spúšťa pilotná verzia programu „Školy, ktoré menia svet“ zameraného na výchovu a vzdelávanie k aktívnemu občianstvu a občianskej angažovanosti mládeže prostredníctvom zavádzania zážitkových a interaktívnych metód do výučby a do ponuky extra kurikulárnych školských aktivít. Inštitút pre aktívne občianstvo, ktorý je autorom programu, týmto reaguje na narastajúcu potrebu inovácie obsahu aj spôsobu výučby „občianky“ s ohľadom na veľmi rýchlo sa meniaci kontext a formy občianstva na Slovensku aj vo svete. Zároveň upozorňuje, že systémová zmena v tejto oblasti je pre zdravú občiansku spoločnosť a občiansku kultúru na Slovensku nevyhnutná a mala by nastať čo najskôr.

Teoretické vedomosti z oblasti psychológie, sociológie, politológie, práva, ekonómie, filozofie a religionistiky majú podľa Štátneho vzdelávacieho programu a podľa prapodstaty vyučovacieho predmetu „občianska náuka“ v rozsahu 33 vyučovacích hodín ročne vybudovať na II. stupni základných škôl a na stredných školách u mladých ľudí nielen záujem o spoločenské vedy, ale najmä o spoločenské a politické dianie v ich meste, krajine či bezprostrednom okolí.

Nehovoriac o tom, že tento účel neplnili dodnes platné učebnice ani v období ich vydania a neplnia ho ani dnes, keď mládež disponuje najrôznejšími voľne dostupnými zdrojmi informácií a zábavy, ale aj nástrah, zabúda koncept výchovy a vzdelávania k občianstvu dlhodobo ponúkať jednu dôležitú vec – dôvod, prečo by sa mladí ľudia mali angažovať a pocit zmysluplnosti a dôležitosti každého jedného zapáleného mladého človeka, ktorý má chuť a energiu príslovečne „zmeniť svet“ k lepšiemu – nenabádajú teda mladého človeka, aby sa stal zodpovedným občanom, ale aby zvládol teoretické nároky vyučovacieho predmetu.

Ide pritom o vzdelávanie budúcich občanov, ktorí budú čoskoro ako dospelí ľudia viesť túto krajinu a ktorí aktuálne preukazujú nezáujem, resp. klesajúci záujem o spoločenské otázky, občiansku kontrolu, solidaritu so slabšími a podobne.

Balík doplnkových zážitkových aktivít

Program „Školy, ktoré menia svet“ preto v školskom roku 2016/2017 prináša na základné a stredné školy kompaktný balík doplnkových zážitkových aktivít, ktoré na jednej strane rešpektujú štruktúru nastavenú Štátnym vzdelávacím programom a Inovovaným štátnym vzdelávacím programom, a zároveň, na strane druhej, interaktívnymi, neformálnymi a zábavnými metódami podnecujú záujem žiakov o aktívny občiansky prístup, občiansku participáciu a dobrovoľníctvo, budujú ich kritické myslenie, argumentačné schopnosti, schopnosť myslieť v kontexte a v súvislostiach, mediálnu gramotnosť, ale aj morálne hodnoty a empatiu, a tým pozitívne prispievajú k ich všestrannému občianskemu a osobnostnému rozvoju.

„Program prepája občiansku náuku, dejepis, etiku a ďalšie príbuzné učebné predmety a vytvára priestor na to, aby žiaci s pomocou učiteľa hľadali vlastné odpovede na spoločenské otázky, a tiež získali tzv. ‘hands-on’ prístup k riešeniu problémov, ktoré identifikujú vo svojom okolí.

Nevnucuje žiakom správne odpovede, ale buduje ich funkčné občianske kompetencie,“ zhrnula Jana Feherpataky-Kuzmová, riaditeľka Inštitútu pre aktívne občianstvo, ktorý je autorom a realizátorom projektu.

Od 5. septembra 2016 prebieha pilotná verzia programu na piatich základných a stredných školách v rôznych regiónoch Slovenska, v spolupráci s ktorými sa program neustále vyvíja tak, aby variabilne a flexibilne reagoval na individuálne potreby a záujmy žiakov a rôzne organizačné potreby škôl. V budúcnosti by sa mal program rozšíriť aj na ďalšie školy.

Ako uviedla Jana Feherpataky-Kuzmová, s nástupom sociálnych sietí, nových spoločenských tém a občianskych nástrojov sa transformujú aj každodenné prejavy občianskej aktivity, pričom „na Slovensku akoby niektoré už nenapĺňali požiadavky a potreby mladých ľudí, čím sa pre nich stávajú nezrozumiteľné a nepraktické, zatiaľ čo tie nové si ešte nenašli svojich nositeľov.“

Program preto apeluje na potrebu urýchlenej systémovej modernizácie v oblasti občianskej výchovy a vzdelávania, ktorú považuje za jednu z nevyhnutných podmienok toho, aby občianska kultúra na Slovensku neprišla o ďalšiu potenciálne uvedomelú generáciu.

Ďalšie informácie o programe nájdete na webovej stránke Inštitútu pre aktívne občianstvo (http://ipao.sk/). Sledujte nás aj na našom Facebooku: (https://www.facebook.com/ipao.sk)

Jana Feherpataky-Kuzmová

INŠTITÚT PRE AKTÍVNE OBČIANSTVO

Metodicko-pedagogické centrum pomohlo 41 školákom

V rámci druhého ročníka charitatívnej zbierky Metodicko-pedagogické centrum podporilo školskými pomôckami viac ako 40 školopovinných detí. Väčšina pochádza z viacpočetných rodín. Zbierku organizuje MPC už druhý rok a plánuje z nej urobiť tradíciu.

Počas letných prázdnin sa v regionálnych pracoviskách MPC aktívne pripravovali na začiatok školského roka. Všetci, ktorí mohli, sa totiž zapojili do charitatívnej zbierky Školská aktovka. Pracovníci mohli darovať ešte zachovalé pomôcky, ktoré nie sú opotrebované alebo zakúpiť, čo by podľa nich potreboval žiak základnej či strednej školy. Okrem 13 školských tašiek pracovníci vyzbierali i zošity, perá, rysovacie pomôcky, potreby na výtvarnú výchovu či iné vzdelávacie pomôcky. Aj počas druhého ročníka MPC spolupracovalo s organizáciou ĽUDIA ĽUĎOM, n. o., ktorá bola garantom pre výber detí z celého Slovenska.

„Teší nás, že v druhom ročníku sme mohli podporiť ešte viac detí ako v minulom roku. Sme radi, že akcia opäť vyvolala pochopenie i medzi zamestnancami ďalších organizácií Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky," povedala Danka Kapucianová, generálna riaditeľka Metodicko-pedagogického centra. Do akcie sa okrem MPC zapojila aj Výskumná agentúra a Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky. „Naším cieľom je, aby sa z našej zbierky stala tradícia a aby zamestnanci ako MPC tak i ministerstva mysleli počas prázdninových mesiacov aj na tých, ktorí potrebujú pomoc v súvislosti s náročným štartom nového školského roka," dodala Kapucianová.

Druhý ročník charitatívnej zbierky Školská aktovka trval do polovice augusta. Výsledok zbierky organizácia odovzdáva počas uplynulých dvoch týždňov. Do začiatku školského roka sa budú zo školských pomôcok tešiť v 23 rodinách z celého Slovenska. Tak, ako minulý rok, Metodicko-pedagogické centrum odovzdá zvyšné pomôcky vybraným centrám voľného času.

Charitatívna zbierka Školská aktovka i tento rok prebieha v spolupráci s neziskovou organizáciou ĽUDIA ĽUĎOM, n. o., ktorá prevádzkuje darcovský portál ĽudiaĽuďom.sk. Organizácia ako garant vybrala a odporučila rodiny v hmotnej núdzi, ktoré budú obdarované školskými pomôckami. Všetky zapojené rodiny majú na darcovskom portáli ĽudiaĽuďom.sk zaregistrované výzvy na finančnú pomoc. Prostredníctvom darcovského portálu pomohli darcovia rodinám v núdzi sumou vyššou ako 2 160 000 eur. V súčasnosti je na portáli zaregistrovaných 560 žiadostí o pomoc. V prvom ročníku podporila akcia 29 detí z celého Slovenska.

Foto: MPC

Lucia Maková, MPC

Na školách s vyučovacím jazykom maďarským sa zvýši kvalita vyučovania

Pre učiteľov slovenčiny na školách s vyučovacím jazykom maďarským bude tento školský rok rokom zmien. Metodicko-pedagogické centrum im v štartovacom seminári pomohlo so zvládnutím implementácie nového projektu vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry.

Detašované pracovisko Metodicko-pedagogického centra (ďalej MPC) Komárno zorganizovalo dňa 6. 9. 2016 na Základnej škole Mateja Korvína s vyučovacím jazykom maďarským (VJM) v Šamoríne odborný seminár na podporu implementácie projektu „Edukačný proces vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským", kde bola predstavená nová koncepcia vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry (SJSL) v školách s VJM. Na seminári sa zúčastnili 25 učitelia primárneho a nižšieho stredného vzdelávania, ktorí vyučujú SJSL v troch základných školách: ZŠ Mátyása Korvína s VJM Šamorín, ZŠ Bélu Bartóka s VJM Veľký Meder, ZŠ J. Kovátsa s VJM Bátorové Kosihy. Okrem nich boli na seminári prítomní aj spolupracovníci projektu zo Štátneho pedagogického ústavu (ŠPÚ) a ďalší zamestnanci MPC a jeho pracovísk.

Na základe ukážky lektori vysvetlili účastníkom seminára ako pracovať s inovovaným školským vzdelávacím programom pre predmet SJSL. Učiteľom prvého stupňa prednášali Anita Halászová z ŠPÚ a Andrea Szabó Križan z MPC. Učiteľom druhého stupňa sa venovali Andrea Dőményová z ŠPÚ a Klaudia Kováčová z MPC. Na základe predstavenej ukážky Tematický výchovno-vzdelávací plán predmetu SJSL mali následne za úlohu vypracovať tematický výchovno-vzdelávací plán vyučovacieho predmetu SJSL na šk. rok 2016/2017.Prezentovaný bol i inovovaný školský vzdelávací program pre predmet Slovenský jazyka a slovenská literatúra. "Našich učiteľov čaká neľahká úloha, ale k problematike majú optimistický postoj, preto plne veríme v úspešnú spoluprácu pri skvalitnení vyučovania slovenského jazyka na našich školách," vyjadril sa Ferenc Novák zo ZŠ J. Kovátsa s VJM Bátorove Kosihy.

Na seminári boli prezentované aj nové programy kontinuálneho vzdelávania MPC, ktoré boli predložené na akreditáciu MŠVVaŠ SR koncom augusta tohto roka: Komunikácia pomocou hrových metód vo vyučovaní slovenského jazyka pre učiteľov prvého stupňa s VJM a Rozvíjanie slovnej zásoby na hodinách slovenského jazyka na prvom stupni základnej školy s VJM. Aktuálne je v ponuke MPC päť programov aktualizačného a inovačného vzdelávania pre učiteľov s VJM.

O projekte:

Projekt MPC „Edukačný proces vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským" prebieha od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2020. Okrem MPC na ňom spolupracujú ŠPÚ, Štátna školská inšpekcia a Národný ústav certifikovaných meraní, ako aj vybrané základné školy s vyučovacím jazykom maďarským. Cieľom projektu je zvýšiť kvalitu edukačného procesu vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským.

Gabriela Gombošová, MPC

Stovky pomôcok školákom od zamestnancov Výskumnej agentúry

Výskumná agentúra (VA) sa už po druhýkrát zapojila do zbierky na pomoc školákom. Projekt s názvom „Školská aktovka" oslovil zamestnancov a vďaka nim bolo možné zabezpečiť množstvo užitočných školských pomôcok. Veľa detí po celom Slovensku tak v nadchádzajúcom školskom roku aj vďaka pomoci Výskumnej agentúry vykročí do školy s plnými aktovkami a s úsmevom na tvári.

„Som rád, že našich zamestnancov zbierka zaujala a spoločne sme mohli prispieť na dobrú vec. Takéto iniciatívy vždy radi podporíme a opätovne sa do nich aktívne zapojíme," uviedol generálny riaditeľ Výskumnej agentúry Rastislav Beliansky.

Zapojiť sa do akcie bolo možné dvoma spôsobmi. Odovzdaním starších, ale použiteľných školských pomôcok alebo vyzbieraním financií, z ktorých sa účelovo zakúpili pomôcky nové. Rovnako ako minulý rok, aj tentokrát sa zamestnanci Výskumnej agentúry ochotne zapojili a prispeli k úspechu celej akcie. Iniciatívu podporili aj finančnými príspevkami. Prispievali prostredníctvom zbierok na jednotlivých oddeleniach, ale aj individuálne. Vyzbieral sa dostatok finančných prostriedkov na to, aby do Metodicko-pedagogického centra odišlo z VA jedno plne naložené auto s vecami, ktoré sa malým školákom pri nástupe do školy určite zídu.

K deťom vďaka príspevku Výskumnej agentúry poputujú stovky pomôcok v podobe pier, peračníkov, farbičiek, kalkulačiek, blokov, či zošitov.

Zdroj: TASR

Prezident Kiska otvoril školský rok na gymnáziu v Modre

Na gymnáziu Karola Štúra v Modre v Pezinskom okrese otvoril 5. septembra nový školský rok 2016/2017 prezident SR Andrej Kiska. V priestoroch školy sa prezident slávnostne prihovoril k študentom aj ich pedagógom.

"Dnes je začiatok školského roka a do škôl nastúpili desaťtisíce detí. V prvom rade by som touto cestou chcel pozdraviť našich prváčikov, pre ktorých sa začína jedno z najkrajších, ale aj najdôležitejších období života. Prísť na jednu z našich škôl vždy pre mňa znamená zážitok, ale aj zodpovednosť. Lebo vy raz, milí študenti, budete sedieť na našich miestach. To, čo sa dnes naučíte, to, čo všetko pochopíte počas celého vášho štúdia, bude raz určovať, ako bude vyzerať naša spoločnosť o 20 či 30 rokov, keď vy ju budete riadiť. V tom je tá priorita školstva, tá obrovská dôležitosť," povedal prezident Andrej Kiska. Zároveň dodal, že školstvo potrebuje dostať v spoločnosti naspäť svoje miesto, ktoré si zaslúži.

Podľa predsedu Bratislavského samosprávneho kraja Pavla Freša, ktorý sa na otvorení školského roka v Modre zúčastnil spolu s prezidentom, sú dnešné deti nebojácnejšie ako tie v minulosti, a majú väčší prehľad o svete a o tom, čo sa deje v spoločnosti. "Dnešná mládež chce niečo vo svojom živote dokázať, je chtivá a bažiaca po vedomostiach a informáciách," povedal Frešo.

Vznik gymnázia Karola Štúra v Modre sa datuje niekedy okolo roku 1594. Do roku 1674 na škole pôsobili jedni z najlepších evanjelických pedagógov v krajine a modranské gymnázium patrilo medzi najvýznamnejšie. Meno dostalo gymnázium po Karolovi Štúrovi, staršom bratovi Ľudovíta Štúra, ktorý sa v roku 1839 stal rektorom školy.

Zdroj: SITA

Prezident SR Andrej Kiska (vľavo) v príhovore počas slávnostného otvorenia školského roka 2016/2017 na Gymnáziu Karola Štúra v Modre. ***Zdroj: SITA/Marko Erd***

Financovanie ZŠ sa bude meniť, rezort pripravuje zmeny

Ministerstvo školstva pripravuje novelu zákona o financovaní, v rámci ktorej chce riešiť napríklad problematiku financovania prvého stupňa základných škôl. Zohľadňovať by pritom po novom mali okrem počtu žiakov aj nevyhnutný počet tried, ktoré škola musí na prvom stupni pre prihlásených žiakov otvoriť. Rezort navyše plánuje zrušiť zvýhodnenie normatívu pre druhý stupeň základnej školy pri školách s počtom žiakov do 250.

Na tlačovej besede 9. septembra to povedal minister školstva Peter Plavčan s tým, že ministerstvo má pripravený draft návrhu zákona, no potrebujú prerokovať tézy s relevantnými partnermi a k zákonu treba aj širokú diskusiu. Plavčan dodal, že zmeny budú bolestivé, keďže opatrenia budú smerovať aj k optimalizácii siete škôl.

Poradca ministra Peter Mederly dodal, že stratégia pre optimalizáciu siete škôl hovorí, že nechcú malé deti hnať ďaleko od svojho bydliska. Nechcú teda znižovať počet škôl s prvým stupňom.

Prísnejší však chcú byť na druhom stupni. Zrušenie zvýhodneného normatívu pre druhý stupeň základnej školy pri školách s počtom žiakov do 250 sa podľa Mederlyho bude týkať stoviek škôl. Ako dodal, v súčasnosti je viac škôl, ktoré sú v osobitnom postavení ako v normálnom postavení.

Toto opatrenie podľa neho ušetrí 14,3 milióna eur. Zdôraznil však, že v tejto reforme nejde o ušetrenie peňazí, keďže školstvo dostáva u nás menej peňazí ako v iných krajinách.

Cieľom je, aby sa prostriedky do školstva zvýšili, ale aby nedochádzalo k neefektívnosti. Vo väčších školách je podľa neho navyše väčší predpoklad na kvalitnejšie vzdelávanie na druhom stupni ako v menších školách. Návrh novely zákona by mali predložiť do medzirezortného pripomienkového konania do konca roka.

Minister na tlačovej besede hovoril aj o odpočte úloh, ktoré si ministerstvo vytýčilo na tento rok. Zdôraznil pritom, že ministerstvo už zabezpečilo legislatívnu úpravu na zvýšenie platov pedagogických a odborných zamestnancov od 1. septembra či zrušilo ustanovenie o najnižších počtoch žiakov v triedach.

Ako dodal, rezort tiež vyhodnotil pilotnú fázu zavedenia nového Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách. Ministerstvo tiež plánuje zverejniť výzvu na podporu internacionalizácie vysokých škôl vrátane podpory uskutočňovania študijných programov v cudzom jazyku.

Zdroj: SITA

Na snímke minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Peter Plavčan. ***Zdroj: TASR/Jakub Kotian***

Najlepšia ZŠ podľa INEKO je na Krosnianskej v Košiciach

Najlepšou základnou školou je podľa najnovšieho rebríčka Inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO) Základná škola na Krosnianskej v Košiciach. Nasleduje Základná škola T. J. Moussona v Michalovciach a najlepšiu trojicu dopĺňa ZŠ na Karloveskej ulici v Bratislave, ktorá je organizačnou zložkou Spojenej školy sv. Františka z Assisi. Informoval o tom riaditeľ INEKO Peter Golias.

Stredné školy

Medzi strednými odbornými školami obsadili prvé tri miesta Obchodná akadémia na Kukučínovej v Trnave, SPŠ elektrotechnická na Plzenskej ulici v Prešove a Obchodná akadémia Milana Hodžu v Trenčíne. Z gymnázií obhájilo vedúcu pozíciu Gymnázium na Poštovej v Košiciach. Nasledujú Gymnázium Jura Hronca na Novohradskej v Bratislave a Škola pre mimoriadne nadané deti na Teplickej v Bratislave.

Doplnenie údajov

Nové rebríčky súvisia s doplnením viacerých aktuálnych údajov. V prípade základných škôl do hodnotenia vstupujú výsledky Testovania 9 (váha 60%), Testovania 5 (20%) a mimoriadne výsledky oceňované ministerstvom školstva (20%). Pri SOŠ nahradzujú Testovanie písomné maturity (40%).

Najvyššiu váhu (50%) však má v odborných školách regionálna uplatniteľnosť študentov, teda pomer miery nezamestnanosti absolventov školy k priemernej miere nezamestnanosti v okrese, kde škola sídli.

Mimoriadne výsledky majú pri SOŠ váhu 10 percent.

Pri gymnáziách berie inštitút do úvahy tie isté ukazovatele ako pri SOŠ, avšak vzhľadom na iné zameranie gymnázií majú tieto ukazovatele iné váhy, a to postupne 60, 25 a 15 percent.

Pri všetkých školách INEKO berie do úvahy údaje za uplynulé štyri školské roky, pričom novšie údaje majú pri hodnotení vyššiu váhu.

Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy upozorňuje, že hodnotenie výsledkov žiakov nezohľadňuje rozdiely medzi žiakmi jednotlivých škôl spôsobené inými faktormi, než je vzdelávací proces, napríklad teda rozdiely v sociálnom zázemí.

Nemeria ani pridanú hodnotu školy, čiže to, aké zručnosti a vedomosti škola v danom období odovzdala svojim žiakom, preto komplexne nevypovedá o kvalite školy.

Univerzita Komenského je opäť medzi sedemsto najlepšími univerzitami

Univerzita Komenského v Bratislave (UK) sa ako jediná slovenská vysoká škola umiestnila v najnovšom svetovom rebríčku univerzít QS World University Rankings. Opakovane sa dostala na 651. – 700. miesto.

Univerzita Komenského sa dlhodobo umiestňuje medzi najlepšími univerzitami sveta vo viacerých rebríčkoch.

V rankingu z júla 2016 (Center for World University Rankings) obsadila 637. miesto, kam postúpila zo 685. priečky. V hodnoteniach University Ranking by Academic Performance (URAP) či Round University Ranking (RUR) sa nachádza v prvej päťstovke.

"Medzinárodné rebríčky sú jedným z nástrojov ohodnotenia kvality vzdelávania, výskumu a vedy univerzít. Sú pre nás dôležité z hľadiska možnosti porovnávania sa s inými univerzitami a predstavujú tiež podnet na ďalšie zlepšovanie sa. Uvedené umiestnenia dokazujú, že napriek poddimenzovanému financovaniu je naša vedecká aktivita a kvalita výučby porovnateľná so svetom," povedal rektor UK Karol Mičieta.

Rebríček QS World University Rankings prvýkrát zverejnili v roku 2004. Zoraďuje univerzity podľa šiestich kritérií s rôznou váhou: akademická reputácia (40 %), reputácia medzi zamestnávateľmi (10 %), pomer študentov a akademických pracovníkov (20 %), počet citácií (20 %), úspešnosť pri získavaní študentov (5 %) a akademikov (5 %) zo zahraničia.

Prvé tri priečky tento rok patrili Massachusetts Institute of Technology, Stanford University a Harvard University.

ŠIOV chce zlepšiť komunikáciu pri odbornom vzdelávaní

Zlepšenie komunikácie medzi zamestnávateľmi a školami v rámci odborného vzdelávania a vytváranie partnerstiev. K tomu má prispieť metodika, ktorú 8. septembra predstavil Štátny inštitút odborného vzdelávania (ŠIOV).

"V súčasnosti komunikácia na osi žiak - rodič - základná škola - stredná odborná škola (SOŠ) - zamestnávateľ nie je dostatočná a v mnohých prípadoch neexistuje. Kľúčovým je preto nastavenie jasných parametrov a pravidiel, ktoré by definovali kompetencie koordinátorov za jednotlivé úseky," uviedla Marcela Kulifajová zo ŠIOV. Ako dodala, v súčasnosti ako keby nevedeli, kto s kým má komunikovať, kto je za čo zodpovedný. Sú nejasne určené kompetencie koordinátorov za jednotlivé úseky v odbornom vzdelávaní.

Z toho dôvodu ŠIOV vytvoril pracovnú skupinu, ktorá pripravila metodickú pomôcku. Tá je určená pre všetkých aktérov vzdelávania a prípravy. Dokument je dostupný na webovej stránke ŠIOV.

Kulifajová taktiež upozornila, že doteraz neboli do systému komunikácie a partnerstiev v rámci odborného vzdelávania zahrnuté základné školy. Podľa nej je dôležité, aby sa už v rámci základných škôl do komunikácie s rodičmi a žiakmi zapojili zamestnávatelia. Ak k tomuto nepríde, môže sa stať, že v budúcnosti nebude koho na SOŠ učiť.

Štátny inštitút odborného vzdelávania plní úlohy súvisiace s pedagogicko-organizačným zabezpečovaním výchovy a vzdelávania v stredných odborných učilištiach, učilištiach, strediskách praktického vyučovania a pracoviskách praktického vyučovania.

Jeho činnosť je orientovaná na vypracúvanie podkladov a stanovísk k návrhom koncepčných materiálov, zákonov, noriem, predpisov a základných pedagogických dokumentov pre oblasť učňovského školstva, na vypracovanie metodických materiálov, poskytovanie poradenskej, konzultačnej, metodickej a informačnej služby v oblasti praktického vyučovania a vykonávanie činností súvisiacich s medzinárodnými aktivitami, koordinovanými a gestorovanými Ministerstvom školstva a vedy Slovenskej republiky.

Zdroj: SITA, TASR, UCN

UPJŠ je v prvej stovke najlepších európskych univerzít

UPJŠ v Košiciach sa zapojila do celosvetového hodnotenia univerzít prostredníctvom Worldwide Professional University Rankings RankPro 2015/2016. V rámci RankPro 2015/2016 hodnotenia univerzít sa UPJŠ v Košiciach zaradila medzi top 500 svetových univerzít a umiestnila sa na celkovej 77 pozícii. V hodnotení európskych univerzít sa UPJŠ v Košiciach umiestnila na 35. mieste a v hodnotení slovenských univerzít získala 1. miesto. UCN o tom informovala hovorkyňa UPJŠ v Košiciach Mária Hrehová.

Zo slovenských univerzít sa do hodnotenia zapojila Slovenská technická univerzita v Bratislave a Technická univerzita v Košiciach.

Čiastkovo boli hodnotené tri ukazovatele, a to Academic ranking, BC-Index ranking a Public ranking. Academic ranking berie do úvahy kvalifikačnú štruktúru akademických zamestnancov celkovo a s prepočtom na počet študentov. BC-Index ranking analyzuje komunikatívnosť a informatívnosť univerzity navonok, zohľadňuje aj obsahovú kvalitu anglickej verzie web stránky. Publicranking sleduje národnú a medzinárodnú reputáciu univerzít spolu s ich umiestnením v iných národných a medzinárodných rankingoch.

Odbory nechajú účasť na štrajku na svojich členoch

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku sa nezúčastní na stupňovanom štrajku, ktorý organizuje Iniciatíva slovenských učiteľov. Odbory sú totiž viazané kolektívnou zmluvou vyššieho stupňa a na tento rok teda uplatňujú sociálny zmier. Zväz však zároveň nechá rozhodnutie o účasti na štrajku na svojich členoch. Tento protest je totiž o jednotlivcovi a každý jednotlivec má právo vyjadriť svoj postoj. Na brífingu to 7. septembra povedal predseda Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku Pavel Ondek.

Ondek tiež uviedol, že odborový zväz privítal zvýšenie platov pedagogických a odborných zamestnancov v školstve od 1. septembra o šesť percent. Nie je to však zvýšenie, ktoré spĺňa požiadavky Deklarácie odborového zväzu a partnerských organizácií. Predseda odborov zároveň dodal, že na druhej strane vychádzajú aj z toho, aká je podpora u ostatnej verejnosti. Pripomenul pritom, že školské odbory sú členom Konfederácie odborových zväzov SR. Plánované 25-percentné zvýšenie platov pedagogických a odborných zamestnancov podľa Ondeka môžu školské odbory presadiť, ak budú mať podporu aj ostatných nevýrobných zväzov v Konfederácii odborových zväzov. Ondek pritom pripomenul, že ešte v máji v návrhu kolektívnej zmluvy na rok 2017 školské odbory cez Konfederáciu odborových zväzov v hlasovaní úspešné neboli. Návrh na 25-percentné zvýšenie taríf pedagogických a odborných zamestnancov vtedy totiž neprešiel a prešiel návrh na 10-percentné zvýšenie platov pre všetkých zamestnancov štátnej a verejnej správy.

Za veľmi kritickú situáciu v školstve považujú odbory súčasné finančné ohodnotenie nepedagogických zamestnancov. Ondek na záver dodal, že ešte tento mesiac sa má začať kolektívne vyjednávanie o zmluve vyššieho stupňa pre rok 2017. Ak nebudú naplnené požiadavky z Deklarácie a kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa, školské odbory nevylučujú protesty. Za krajný prostriedok považujú štrajk.

Avizovaný štrajk

Štrajkový výbor Iniciatívy slovenských učiteľov (ISU) bol pripravený od 13. septembra prejsť zo štrajkovej pohotovosti do novej formy štrajku. Iniciatíva pritom presadzuje požiadavky, za ktoré začiatkom tohto roka učitelia štrajkovali.

„Štrajk plánujeme stupňovať," avizovala iniciatíva v čase našej uzávierky (9. septembra 2016). Začne sa v utorok 13. septembra hodinovým prerušením práce. Školy sa otvoria až na druhú vyučovaciu hodinu. V stredu 21. septembra stupňovaný štrajk pokračuje dvojhodinovým prerušením práce, vo štvrtok 29. septembra už bude trojhodinový štrajk. V piatok 7. októbra plánujú učitelia štrajkovať štyri hodiny. Ak sa iniciatíva nedohodne s vládou, plánuje aj po tomto termíne zvyšovať intenzitu a rozsah štrajku, ktorý môže vyvrcholiť úplným a neobmedzeným štrajkom. Iniciatíva zároveň vníma svoje aktivity ako podporu presadzovania požiadaviek deklarácie Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku.

Požiadavky

Odbory a partnerské organizácie žiadajú v deklarácii napríklad to, aby podiel z HDP na školstvo bol do konca nastávajúceho volebného obdobia najmenej šesť percent. Vo štvorročnom volebnom období by sa tak malo financovanie školstva zvyšovať najmenej o 0,5 percenta z HDP oproti predchádzajúcemu roku. Signatári deklarácie tiež žiadajú, aby sa platové tarify pedagogických a odborných zamestnancov v regionálnom školstve zvýšili od 1. januára 2017 o 25 percent a každý ďalší rok o 10 percent. Deklarácia sa týka aj platu nepedagogických zamestnancov. Organizácie žiadajú, aby sa ich tarifný plat začínal na úrovni minimálnej mzdy, od ktorej by sa mali odvíjať platové triedy a platové stupne. Pri regionálnom školstve žiadajú tiež signatári deklarácie previesť kompetencie v oblasti riadenia a financovania verejných škôl a školských zariadení výlučne do pôsobnosti ministerstva školstva. Financovanie verejných vysokých škôl z verejných zdrojov by sa malo podľa signatárov deklarácie zvýšiť každoročne o 60 miliónov eur. Každoročne žiadajú tiež zvyšovať platy tak, aby plat začínajúceho vysokoškolského učiteľa na pozícii odborného asistenta do-siahol najmenej úroveň 1,7-násobku priemerného platu v národnom hospodárstve.

Ohodnotenie nepedagogických zamestnancov vysokých škôl by malo byť podľa signatárov deklarácie rovnako primerané a tarifný plat v prvej platovej triede a prvom platovom stupni by sa mal začínať na minimálnej mzde.

Zástupcovia štrajkového výboru Iniciatívy slovenských učiteľov (na snímke Vladimír Crmoman) priniesli do podateľne Úradu vlády SR Výzvu na splnenie požiadaviek. Zdroj: TASR/Dano Veselský

Nespokojní učitelia opäť vyzvali vládu k splneniu ich požiadaviek

Iniciatíva slovenských učiteľov 2. septembra opätovne odoslala výzvu vláde, aby splnila požiadavky, o ktoré ju dlhodobo žiadajú. Nespokojní učitelia chcú, aby vláda i parlament legislatívnymi opatreniami zabezpečila zvýšenie tarifných platov všetkých pedagogických a odborných zamestnancov v regionálnom školstve o 140 eur v tomto roku a o 90 eur od začiatku roka 2017. Taktiež požadujú, aby bolo prehodnotené kreditné vzdelávanie učiteľov a navýšené rozpočty ministerstiev školstva a vnútra celkovo o 400 miliónov eur pre odstránenie rozdielov vo vybavenosti škôl.

Vladimír Crmoman z ISU tvrdí, že ich požiadavky neboli doteraz vypočuté a neprišla na ne adekvátna odpoveď. "Vyzývame opätovne vládu, aby sa postavila tvárou k našim požiadavkám. Záleží nám totiž, v akom prostredí pracujú učitelia, vychovávatelia, pedagogickí odborní zamestnanci a v akom prostredí sa učia deti," povedal Crmoman pred Úradom vlády v Bratislave. Podľa neho je potrebné zatraktívniť učiteľské povolanie a v školstve zrealizovať systémové zmeny, aby mali zamestnanci i žiaci v školách vytvorené kvalitné podmienky na prácu.

"Štrajk je najkrajnejšie riešenie a nie ja naším cieľom. Nás už to unavuje a chceme tiež normálne učiť, ale nemôžeme inak, keďže vláda nerieši hlavné problémy v školstve a stále sa to odsúva alebo rieši nedostatočne," skonštatoval Crmoman.

Stanovisko ministerstva

Ministerstvo školstva tvrdí, že v programovom vyhlásení sa vláda zaviazala, za predpokladu realizácie zásadných vnútorných zmien, zvýšiť tarifné platy učiteľov o šesť percent aj v rokoch 2018, 2019 a 2020. Zároveň podotklo, že iniciovalo rokovanie s ministerstvom financií, aby sa platy učiteľov v regionálnom a vysokom školstve zvýšili o šesť percent aj od januára 2017.

"Ich platy by tak celkovo stúpli do konca volebného obdobia o takmer 40 percent. Učitelia by sa tak stali jedinou kategóriou zamestnancov, ktorá bude mať garantovaný najvyšší nárast miezd v oblasti verejnej správy," konštatuje rezort. Uvedomuje si však, že ani takýto nárast miezd nezabezpečí posun Slovenska na priemernú úroveň platov učiteľov v EÚ a bude potrebné v ňom pokračovať. Téma zlepšenia súčasného stavu slovenského školstva by sa však podľa rezortu nemala zúžiť len na platy učiteľov.

Zdroj: TASR, SITA

Plavčan a zamestnanci ministerstva úspešne odbehli Košice Marathon Warm Up Run

Druhý ročník Európskeho týždňa športu (ETŠ) slávnostne otvorili 10. septembra v Košiciach. Ako na tlačovej besede pred otvorením povedal eurokomisár pre vzdelávanie a šport Tibor Navracsics, podpora športu a fyzickej aktivity v celoeurópskom meradle je iniciatívou Európskej komisie. Vyslovil potešenie, že hneď druhý ročník sa otvára mimo Bruselu v Košiciach, ktoré tohto roku získali titul Európske mesto športu.

„Cieľom je motivovať ľudí k aktívnemu a zdravému životnému štýlu," zdôraznil Navracsics. Hlavnou témou kampane bolo heslo #BeActive, ktoré vyzýva na aktívny pohyb nielen v danom týždni, ale pravidelne. Iniciatíva sa zameriava na všetkých bez ohľadu na vek, vzdelanie. Podľa jeho slov sa tohto roku v rámci týždňa uskutoční takmer 15 000 podujatí v 31 krajinách. Na Slovensku sa do ETŠ zapája 78 miest a obcí, ktoré organizujú okolo 150 podujatí.

„Európsky týždeň športu je vrcholom roka, v ktorom sú Košice Európskym mestom športu. Je sedemdňovým európskym zrkadlom toho, čo sa deje vo východoslovenskej metropole po celý rok. Naše krásne mesto sa nám podarilo rozhýbať a práve tento týždeň ukážeme športujúce Košice celej Európe. Našou ambíciou je, aby sa šport stal súčasťou života každého človeka," povedal košický primátor Richard Raši. Doložil, že cieľom je získať pre športové aktivity nielen deti a mládež, ale aj seniorov. Ponúknuť a vytvoriť priestor na športovanie chce mesto všetkým a ukázať, že pravidelne rekreačne sa dá športovať aj bez vynaloženia veľa peňazí.

Zamestnanci rezortu bežali na čele s ministrom

Minister školstva Peter Plavčan zdôraznil, že kampaň má viac významov nielen propagáciu zdravotného štýlu. Uviedol, že šport spája ľudí bez ohľadu na hranice štátov, vek, farbu pleti či vierovyznanie. Je to príležitosť pre všetkých ľudí, zlepšiť kvalitu svojho života, ale aj možnosťou odhaliť mladé športové talenty.

Do športových aktivít sa priamo na mieste zapojil aj minister školstva Peter Plavčan, ktorý sa zúčastnil na behu Košice Marathon Warm Up Run na trase dlhej 4,2 km. Na východe Slovenska ho napriek zdravotným problémom čakal beh. "Mám isté dýchacie problémy a nie som úplne fit. Verím však, že úspešne dobehnem do cieľa," poznamenal Plavčan pred štartom.

„Štart cieľ! Zamestnanci ministerstva školstva na čele s ministrom Petrom Plavčanom sa zúčastnili na dnešnom behu s názvom Košice Marathon Warm Up Run. Napriek veľkej horúčave dorazili do cieľa ako jeden tím a vo veľmi dobrom čase," informovalo ministerstvo školstva na svojej FB stránke.

Otvárací ceremoniál. *Zdroj: TASR/František Iván*

Nechýbali ani športovci

Jedným z ambasádorov podujatia bol bývalý francúzsky futbalista Christian Karembeu. Pre 45-ročného Francúza je návšteva Slovenska špecifická, keďže 14 rokov bol ženatý so Slovenkou Adrianou Sklenaříkovou. "Slovensko som navštívil už niekoľkokrát. Predtým som zo slovenských miest poznal iba Banskú Bystricu, ale teraz vidím, že Košice sú úžasné mesto. Som rád, že ako bývalý profesionálny športovec môžem byť ambasádorom tohto podujatia. Ja som sa venoval futbalu a vďaka športu som navštívil mnohé krajiny. Môžem povedať, že šport nepozná rozdiely. Má obrovskú moc spájať ľudí, aby mali k sebe bližšie," uviedol majster sveta z roku 1998.

Ambasádorkou podujatia bola aj slovenská strelkyňa a členka Medzinárodného olympijského výboru (MOV) Danka Barteková. "Ako aktívnu športovkyňu ma teší, že môžem otvoriť takúto akciu. Nedávno som sa vrátila z OH v Riu, kde som videla veľké výkony na vrcholnej úrovni. Teším sa, že tento týždeň budeme svedkami športu pre všetkých ľudí a šport sa priblíži naozaj všetkým," uviedla Barteková. Svojou prítomnosťou podporila akciu, ktorá by mohla k zdravému životnému štýlu prilákať množstvo ľudí.

"Ako športovkyňa občas vnímam, že ľudia si hovoria, že "šport nie je pre mňa dostupný". Práve takéto akcie preto správne namotivujú ľudí, aby to skúsili, aby sa nebáli a vyskúšali si rôzne aktivity. Za ten týždeň sa asi nevybudujú športové návyky, ale verím, že si k športu nájdu cestu mnohé rodiny a bude to pre nich motiváciou. Možno trochu naivne verím, že sa to takto deje, ale budem rada ak to priláka niekoľko percent ľudí. Pritom netreba veľa, stačí trebárs vymeniť výťah za schody, alebo bicyklovať a behať," poznamenala Barteková.

(red)

Zdroj: SITA, TASR

Otvárací cerfemoniál, sprava operný spevák Jaroslav Dvorský, ambasádor a bývalý futbalista Christian Karembeu, predsedníčka Výboru pre kultúru a vzdelávanie v Európskom parlamente Silvia Costa, minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Peter Plavčan, eurokomisár pre vzdelávanie, kultúru, mládež a šport Tibor Navracsics, bývalý prezident SR Rudolf Schuster a primátor Košíc Richard Raši.

Zdroj: TASR/František Iván

Ako najjednoduchšie zistiť, ktorý

Nájsť vhodný druh športu alebo športovej aktivity pre dieťa nie je vôbec jednoduché. Deti na školách majú hodiny telocviku, ale nie vždy sa aktívne zapájajú všetci žiaci. Niektorí z nich nie sú športovo nadaní, sú demotivovaní a oproti ostatným spolužiakom, ktorým šport ide „ľavou zadnou“, sa môžu cítiť menejcenne. Prípadne nie je pre nich šport dostatočne príťažlivý, pretože nemali možnosť si vyskúšať viac alternatív.

Dá sa to zmeniť?

Dôležitým momentom je správna motivácia detí a žiakov. Vhodnou metódou ich pritiahnuť k športu, umožniť im vyskúšať niekoľko individuálne športy, ale samozrejme treba ich nechať vyskúšať aj tie kolektívne. Tu sa však naskytla ďalšia nezodpovedaná otázka. Ako správne vybrať, aby sa zo zvoleného športu nestala len krátkodobá záležitosť?

Je dôležité včas zistiť, ktorý šport je pre žiaka najvhodnejší, aby v ňom mohol aktívne pokračovať a rozvíjať svoje schopnosti. Ak sa v správny čas podchytí, ktorý druh športu je pre dané dieťa najlepší, tak je naozaj veľká pravdepodobne, že v tejto aktivite bude pokračovať a bude v nej aj napredovať. A teraz nastáva otázka, ako to zistiť? Dá sa vôbec otestovať, či má dieťa predpoklady na konkrétny typ športu?

„BENITIM prináša novú éru športového smerovania detí!“

Už aj na Slovensku existujú testy, vďaka ktorým sa dá urobiť presný športový profil dieťa.

Športový klub BENITIM vyvinul jedinečný program s názvom ŠPORT test, ktorý na základe kombinácie výsledkov z testovania fyzických dispozícií a osobnostných predpokladov dokáže s veľmi vysokou presnosťou určiť typy športov, v ktorých sa dieťa “nájde”.

ŠPORT test je jediný test na Slovensku, ktorý u detí zisťuje nielen aktuálne fyzické možnosti, ale aj ich osobnostné preferencie pre rôzne typy športov. Vznikal v spolupráci s odbornými športovými trénermi a športovými psychológmi.

ŠPORT test – kombinácia fyzických a osobnostných testov

BENITIM sa pozerá na každé dieťa individuálne. Prihliada na jeho predpoklady a potreby, berie do úvahy povahové vlastnosti dieťaťa, ktoré prostredníctvom testu zisťuje. Ako jediní na Slovensku testujú žiakov nielen po fyzickej stránke, ale zároveň berú do úvahy aj psychologické aspekty. Zatiaľ sú prví, ktorí spolupracujú s profesionálnym športovými trénermi a zároveň aj so športovým psychológom, ktorý s dieťaťom pracuje.

A prečo práve povahové vlastnosti hrajú dôležitú úlohu? Sú totiž podmieňujúce pre výkon konkrétnych športov. Fyzické predpoklady idú ruka v ruke s povahovými vlastnosťami. Aby dieťa mohlo vykonávať nejaký druh športu, musí mať naň aj určité fyzické dispozície.

“Ako jediní na Slovensku sme vyvinuli a realizujeme kombináciu osob-

šport je pre žiaka najvhodnejší?

nostných a fyzických testov, na základe ktorých vyberieme vhodný druh športu pre vaše dieťa, “ tvrdí jedna zo zakladateliek BENITIM-u Andrea Čvapková.
Vďaka testovanie tak majú všetky deti šancu venovať sa športu, ktorý ich napĺňa, v ktorom napredujú. Vďaka programu tiež odborníci z BENITIM-u navrhnú kompenzačné cvičenia pre zlepšenie rovnomerného vývoja dieťaťa.

Motivácia detí
ŠPORT test zistí, na ktorý šport by mali rodičia konkrétneho žiaka prihlásiť a akému športu by sa malo naozaj venovať v budúcnosti. Často sa stáva, že dieťa je postupne viac a viac demotivované výberom nevhodného športu. V BENITIM-e sa preto snažia tejto demotivácii predísť.
Výsledky testu by mali uľahčiť rozhodovanie detí a aj rodičov, ktorí sú často zúfalí a nevedia si vybrať z množstva športových aktivít, ktoré sú momentálne na trhu. ŠPORT test nie je však len o selektovaní dobrých výsledkov. Naopak, prináša možnosť každému dieťaťu sa zapojiť do takej športovej aktivity, ktorá bude najvhodnejšia práve pre neho. Tým sa dá predísť tomu, že žiak stráca o šport záujem, pretože sa mu v ňom nedarí. Toto je najčastejší problém u detí. Doterajšie športové neúspechy ich odrádzajú od ďalších aktivít. Dieťa však nemusí v športe podávať len vynikajúce výsledky. Stačí, že sa venuje tomu, na čo má predpoklady, pokračuje v tom a robí mu to radosť. Testovanie tak ušetrí rodičom veľa energie a peňazí, ktoré strávia pri skúšaní rôznych športov. Je zároveň najefektívnejšou a najrýchlejšou cestou k tomu, aby žiak zistil, ktorý šport je pre neho najvhodnejší.

Testovanie 8 fyzických disciplín a pozorovanie fyziologických a zdravotných odchýlok
„ŠPORT test, ako už samotný názov hovorí, je testovanie dieťa. Každé dieťa má určité predispozície na športovanie, buď fyzické a ďalej osobnostné, vôľové. Samotné testovanie pozostáva z dvojhodinovej športovej akcie, kde dieťa absolvuje fyzické EUROFIT testy a tiež psychologický rozhovor. Po testovaní rodič dostane do rúk vyhodnotenie, kde sa dozvie, ktoré konkrétne športy sú z pohľadu vlastností dieťaťa a jeho fyzických možností tie najlepšie.
Vyberáme zo silových, vytrvalostných, rýchlostných, kolektívnych, individuálnych, senzo-motorických a esteticko-koordinačných športov. Veríme, že testovaním privedieme aj zdanlivo nešportovcov k správnemu výberu športu. Na druhej strane športovo nadané deti usmerníme tak, aby sa ich športový talent mohol čo najrýchlejšie rozvíjať. Všetky deti môžu športovať, len ich treba nasmerovať k tomu športu, v ktorom sa môžu v rámci svojich vlastností realizovať,“ hovorí Andrea Čvapková, zakladateľka BENI klub, o.z. *Viac o ŠPORT teste nájdete na stránke www.benitim.sk.*

Šport a jeho výhody u detí
Šport a pohyb podporuje zdravie a vývin žiakov, má vynikajúci vplyv na imunitný systém dieťaťa a zároveň pomáha udržovať jeho telesnú hmotnosť pod kontrolou. Žiaci si tak pravidelnou športovou aktivitou zlepšujú koordináciu pohybov, rovnováhu, vytrvalosť a silu.
Niektorí žiaci sú často hyperaktívni a majú problém obsedieť v školskej lavici. Dôsledkom toho býva, že vyrušujú ostatných spolužiakov naokolo, vznikajú tu potom rôzne stresové situácie pre samotné dieťa, prípadne sa môže rozvinúť určitá agresivita. Športovaním sa dá do určitej miery tomu predísť, respektíve práve aktívnym pohybom môže dieťa zo seba „vybiť“ prílišnú energiu a negatívne emócie. Pohyb teda pozitívne vplýva na psychiku žiaka a zároveň pomáha proti stresu a únave. Ak sa dieťa venuje kolektívnym športom, dokáže sa lepšie včleniť do kolektívu, dokáže bojovať s prehrou a vie sa s ňou dokonca zmieriť, učí sa tým vzájomnej komunikácii a disciplíne.

Martina Baumann

BENITIM

BENITIM - nezisková organizácia BENI klub, pracuje s deťmi od 3 do 15 rokov, prináša deťom do škôl a škôlok celoročné kurzy, organizuje víkendové kurzy pre deti a rodiny, tábory, rodinné podujatia. BENITIM prevádzkuje zážitkové kurzy pre deti v materských a základných školách, pričom sa orientuje nielen na šport, ale zároveň sa venuje aj kurzom tanca a lekciám angličtiny.

BENITIM spolupracuje s tímom profesionálnych trénerov, lektorov, pedagógov.

ŠPORTmaniak je jedinečný zážitkový športový program, v ktorom deti trénujú viacero športov pod vedením profesionálnych trénerov. Športy, ktorým sa BENITIM venuje: gymnastika, kin ball, atletika, karate, judo, fitnes, šerm, frisbee, tenis, futbal, florbal, bedminton, dodgebal, hádzaná a pohybové hry.

O čom je ŠPORT test

ŠPORT test pozostáva z PERSONAL testu (psychologicko-osobnostný dotazník) a EUROFIT testov (testy aktuálnych fyzických dispozícií a aspekčné posúdenie zdravotného a vývojového stavu dieťaťa). Testovanie prebieha v uvoľnenej a motivujúcej atmosfére. Deti si okrem testovaných disciplín môžu vyskúšať rôzne športy, aj také, s ktorými sa ešte nestretli.

PERSONAL test môžu absolvovať deti od 7 do 15 rokov. Výsledok testu podá rodičom ucelený pohľad na športové smerovanie ich dieťaťa. Ukáže, či mu vyhovujú vytrvalostné alebo krátkodobé športy, či chce športovať samostatne alebo v kolektíve, kedy je počas tréningu najvýkonnejšie a akú regeneráciu po tréningoch vyžaduje. Posúdi jeho psychickú odolnosť i pohybovú kreativitu, schopnosť technického prevedenia pohybu a tiež ako sa vie dieťa pri športovom výkone koncentrovať. Výsledky testu odporučia optimálne nastavenie tréningovej záťaže a dĺžku prestávok tak, aby dieťa nebolo športom preťažené a neodradilo ho to.

EUROFIT test pozostáva zo 6 športových disciplín vybratých dôsledne tak, aby podali ucelený obraz o aktuálnej fyzickej kondícii dieťaťa a jeho vrodených predpokladoch pre jednotlivé typy športov. Výstupom tohto testu je zhodnotenie fyzických dispozícií a pohybových zručností dieťaťa a porovnanie s priemernými výsledkami rovesníkov. Z testu vyplynie aj návrh kompenzačných cvičení na posilnenie oslabených partií tela. Tento test je určený pre deti už od 6 rokov.
Viac informácii nájdete na stránke www.benitim.sk

Poznáte najlepšieho pomocníka učiteľov?

V Pedagogických diároch 2016/2017 nájdete:

- týždenný diár,
- termíny školských prázdnin, štátnych sviatkov a dní pracovného pokoja,
- klasifikačné záznamy,
- denný poriadok v materskej škole (špeciálne v diári pre MŠ),
- evidenciu náhradného voľna, porád a dôležitých oznamov,
- priestor na záznamy o deťoch (špeciálne v diári pre MŠ),
- najdôležitejšie zákony z oblasti školstva,
- stupnice platových taríf pre pedagogických a odborných zamestnancov,
- metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov,
- priestor pre vaše poznámky a kontakty.

Podrobné informácie nájdete na:
www.raabe.sk/diare

Využite naše množstvové zľavy a objednajte si diár spolu s kolegami!

Počet diárov	Cena za kus
1 – 5	5,60 €
6 – 10	3,60 €
11 a viac	3,00 €

TERAZ AKCIA: ČÍM VIAC NAKÚPITE, TÝM MENEJ ZAPLATÍTE

PEDAGOGICKÉ DIÁRE 2016/2017

„Opera nás zabáva...“

hudobné centrum MUSIC CENTRE SLOVAKIA

Cyklus hudobno-výchovných predstavení pre deti a mládež - cestujúce hudobné divadlo v trvaní 45 minút.

V aktuálnej ponuke:

• W. A. Mozart
Čarovná flauta

• G. Donizetti:
Nápoj lásky

• B. Smetana
Predaná nevesta

...a mnoho ďalších výchovných koncertov a predstavení v ponuke **HUDOBNÉHO CENTRA**

www.hc.sk
www.detskaopera.sk
Telefón: 02/2047 0220
Mobil: 0903 453 611, 0918 497 237
Email: info@spev.sk
lubica.sucha@hc.sk

Foto: Roderik Kučavík

Bývalého prezidenta Schustera ocenila najväčšia maďarská univerzita

Titulom čestný občan (Civis honoris causa) ocenila 11.septembra Debrecínska univerzita na slávnostnom otvorení nového akademického roka bývalého prezidenta SR Rudolfa Schustera. Senát najväčšej univerzity v Maďarsku toto ocenenie udeľuje len v mimoriadnych prípadoch, doteraz bola jeho jediným držiteľom rodina Habsburgovcov za založenie a rozvoj Debrecínskej univerzity.

Ocenenie Schusterovi odovzdal rektor univerzity Zoltán Szilvássy. Exprezidentovi Schusterovi ocenenie udelili za významnú spoločenskú činnosť v oblasti rozvoja kontaktov medzi mestom Košice a maďarskými mestami Miškovec, Budapešť a Debrecín, za rozvoj Debrecínskej univerzity a šírenie jej dobrého mena a za rozvoj dobrých vzťahov medzi Slovenskou republikou a Maďarskom.

Schuster vo svojom poďakovaní uviedol, že vo svojich funkciách vždy podporoval spoluprácu s maďarskými mestami a regiónmi, ktorá dostala v rámci Európskej únie nový rozmer. Poukázal na strategickú odkázanosť spolupráce SR a Maďarska v stredoeurópskom kontexte. Vyslovil presvedčenie, že ešte terajšie generácie sa stanú svedkami historického maďarsko-slovenského urovnania vzájomných vzťahov.

"Tu stále boli tie spolupráce s Maďarskom, pretože sú to naši susedia. Vždy, keď sme začali hľadať to, čo nás rozdeľuje, vždy bolo zle. Ja som vždy hľadal to, čo nás spája. Historicky sme boli vždy vedľa seba, žili sme tu, a tváriť sa, že vy ste nám vtedy ublížili, to už dnes neplatí. Sme v jednej Európe bez hraníc, dúfam, že to tak zostane. Myslím si, že táto spolupráca nám len prospieva," povedal pre TASR po slávnostnom akte bývalý slovenský prezident.

Schuster vo svojom poďakovaní uviedol, že vo svojich funkciách vždy podporoval spoluprácu s maďarskými mestami a regiónmi.
Zdroj: TASR/Ladislav Vallach

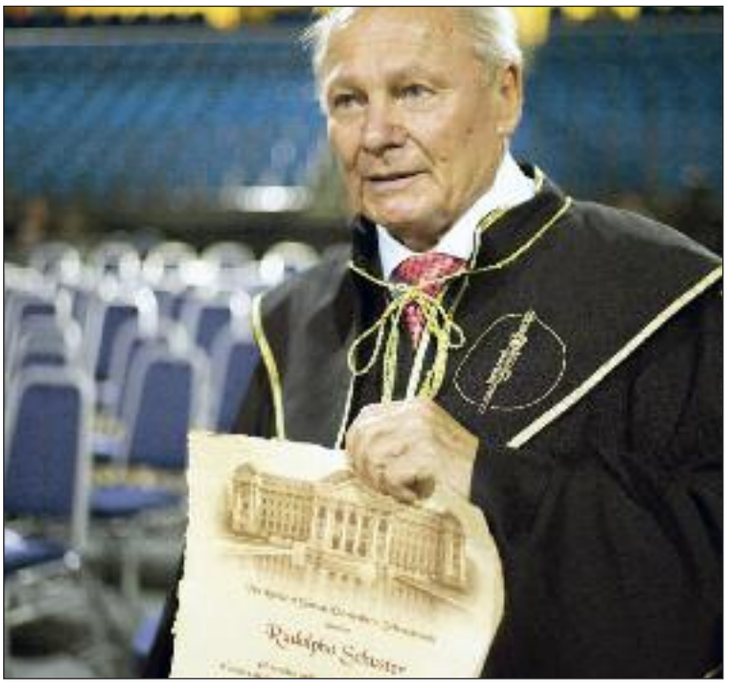

Titulom čestný občan (Civis honoris causa) ocenila v nedeľu 11. septembra 2016 Debrecínska univerzita na slávnostnom otvorení nového akademického roka bývalého prezidenta SR Rudolfa Schustera.
Zdroj: TASR/Ladislav Vallach

Návšteva Macedónska

V pondelok 12. septembra Rudolf Schuster navštívil Macedónsko, kde mu na pôde Univerzity Sv. Klimenta Ochridského v Bitole udelili čestný doktorát za zásluhy a rozvoj spolupráce medzi Slovenskom a Macedónskom a najmä za významnú a priateľskú spoluprácu s bývalým macedónskym prezidentom Borisom Trajkovským.

Schuster, ktorý bol zvolený za prezidenta SR v priamych voľbách v máji 1999, je držiteľom už štyroch desiatok čestných doktorátov univerzít v SR i zahraničí. Najvyššiu ústavnú funkciu zastával v období rokov 1999 – 2004.

(red) Zdroj: SITA, TASR

Vysoké školy môžu získať grant na skvalitnenie vzdelávania

Vysoké školy môžu získať grant na projekt, ktorý pomôže zvýšiť kvalitu ich vyučovacieho procesu. Zapojiť sa môžu do grantového programu Kvalita vzdelávania, ktorý pre všetky slovenské vysoké školy otvára Nadácia Tatra Banka.

"Grant Kvalita vzdelávania patrí medzi naše najstaršie a najobľúbenejšie, čo hovorí o neustálej potrebe vysokých škôl túto formu podpory využívať a rovnako tak o ich ambíciách výučbu naďalej skvalitňovať. V minulom roku sme podporili veľa zaujímavých projektov, ako napríklad 3D tlač živými bunkami, počítačovú podporu v archeológii či výučbu robotiky," uviedla manažérka Nadácie Tatra banky a sponzoringu Zuzana Böhmerová.

Cieľom grantu je finančne prispieť ku skvalitneniu výučby konkrétneho študijného programu, predmetu, témy alebo oblasti vzdelávania. Projekty majú navyše vyučovanie obohatiť o nové moderné poznatky, informácie z prostredia domácej či zahraničnej vedy.

Projektové tímy zo slovenských vysokých škôl môžu byť zložené z pedagógov, vedeckých pracovníkov školy alebo externých spolupracovníkov a študentov. Medzi hlavné kritéria, ktoré musia projekty spĺňať, patria inovatívnosť, medzinárodná spolupráca, prepojenie na prax a udržateľnosť zmien. Termín na prihlásenie projektov je do 20. októbra. Plánovaná výška grantu je 40 000 eur, maximálna výška podpory na jeden projekt je 5 000 eur.

Niektorým ročníkom budú chýbať učebnice

Žiakom niektorých ročníkov v základných, ale aj stredných školách budú na začiatku nového školského roka chýbať učebnice. Podľa ministerstva školstva sa však tento problém týka predmetov, pri ktorých učebnica nie je kľúčovým nástrojom.

Na prvom stupni základnej školy ide o učebnice informatickej výchovy a výtvarnej výchovy. Na druhom stupni zas bude nedostatok učebníc v predmetoch etika, náboženská výchova, informatika a technika.Problém s nedostatkom učebníc neobíde ani stredné školy. Chýbať bude geografia pre prvý ročník gymnázií, občianska výchova pre štvrtý ročník gymnázií, ako aj literatúra pre štvrtý ročník gymnázií s vyučovacím jazykom maďarským. "V tomto prípade školy pracujú so starými učebnicami, využívajú rôzne internetové zdroje, resp. iný didaktický materiál," dodalo ministerstvo školstva.

SÚŤAŽ o vstupenky na výstavu COSMOS DISCOVERY pre celú triedu

TRIEDNI UČITELIA POZOR!

Máte šancu vyhrať pre vašu triedu voľný vstup na SVETOVÚ VÝSTAVU O KOZMONATIKE.

Podmienky súťaže: Napíšte článok na tému vesmír a kozmonautika a pošlite nám ho na e-mailovú adresu Učiteľských novín: redakcia@ucn.sk.

V predmete e-mailu uveďte: SÚŤAŽ KOZMONAUTIKA.

Súťaž je určená pre všetkých triednych učiteľov základných a stredných škôl na Slovensku.

TERMÍN: do 15. októbra 2016, ŽREBOVANIE: 20. októbra 2016

Výhercu vyžrebujeme zo všetkých súťažných príspevkov. O výhercovi budeme informovať na našej stránke www.ucn.sk, na našej FB stránke a v ďalšom čísle Učiteľských novín.

Výhercu budeme kontaktovať, aby sme si dohodli presný termín exkurzie.

SVETOVÁ VÝSTAVA O KOZMONAUTIKE

OD 12.9. INCHEBA EXPO BRATISLAVA

Termíny školských prázdnin na školský rok 2016/2017

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		27. október 2016 (štvrtok)	28. október – 31. október 2016	2. november 2016 (streda)
vianočné		22. december 2016 (štvrtok)	23. december 2016 – 5. január 2017	9. január 2017 (pondelok)
polročné		2. február 2017 (štvrtok)	3. február 2017 (piatok)	6. február 2017 (pondelok)
jarné	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	17. február 2017 (piatok)	20. február – 24. február 2017	27. február 2017 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	24. február 2017 (piatok)	27. február – 3. marec 2017	6. marec 2017 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	3. marec 2017 (piatok)	6. marec – 10. marec 2017	13. marec 2017 (pondelok)
veľkonočné		12. apríl 2017 (streda)	13. apríl – 18. apríl 2017	19. apríl 2017 (streda)
letné		30. jún 2017 (piatok)	3. júl – 31. august 2017	4. september 2017 (pondelok)

Vyžrebovali sme výhercov súťaží!

V júnovom čísle ste mali možnosť súťažiť o nákupné poukazy v hodnote 20,- eur na nákup tovaru v ktorejkoľvek slovenskej predajni obuvníckej siete Deichmann.

Poukazy získavajú:

Mgr. Jana Mažáriová, Prievidza
Mgr. Martina Tomadlíková, Krompachy
Jarmila Strechová, Melčice

V súťaži o knihy pre rodičov sme vyžrebovali výherkyňu
Zuzanu Masnicovú z Čadce.
V súťaži o knihy do škôlky sme vyžrebovali výherkyňu
Máriu Ševčíkovú z MŠ Považská Bystrica.

Všetkým výhercom blahoželáme!

Súťaž KRÍŽOVKA - Vyhrajte KNIHU

Johann Friedrich Herbart (1776 – 1841), nemecký filozof

Hoku, Adolar, Madara	typ auta Fiat	atlét (bežec) bývalého ZSSR	nepod-ľahol tlaku	francúz. skladateľ (autor Bolera)	občan obce Iža	kremík (zn.)	pritakanie	švédska nábytkár. firma	anglický výrobca šport. áut	vrch nad Bele-hradom
ulapila, uchmatla										
1										
patriaca ocovi						morská ryba / izbová kvetina				
	planéta slnečnej sústavy, po česky	sibírska rieka / 2					osada na Kaukaze / predpona (voda)			
vzal, ubral (zastar.)					popevok / 3			zvratné zámeno / 4		
staršia jednotka magnet. odporu				kmeň v Etiópii / svet, po angl.					postava Weberovej opery Euryanta	narušila celistvosť
abvolt (zn.)			obyvateľ Oravy / vkus, chuť							
americká herečka slovan. pôvodu						Verdiho opera / značka tónu				
	m. meno (17. 3.) / hnev, po angl.						otáčaj, krúť / vyzname-nanie			
litera x (fonet.)				chorľavela						
ryť, po česky				váhal						
meno redaktora a prozaika Bohúňa				letovisko v Bul-harsku						

Pripravil: Slovenský zväz hádankárov a krížovkárov, www.szhk.sk

Autor: R. Juriš

Správne vylúštenú krížovku nám pošlite do 8. októbra 2016 na korešpondenčnú adresu redakcie **Učiteľské noviny o.z., Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava.**

Správne znenie tajničky môžete posielať aj na mailovú adresu redakcie: **redakcia@ucn.sk.** **Do predmetu mailu uveďte Súťaž KRÍŽOVKA.** (pozn.: Neuvádzajte TAJNIČKA, riešenie, atď). Do tela mailu uveďte aj kontakt na seba - celú poštovú adresu.

Troch súťažiacich, ktorí pošlú správne znenie tajničky, odmeníme zaujímavými knižnými titulmi. Výhercov uverejníme v nasledujúcom čísle Učiteľských novín a tiež na našej webovej stránke **www.ucn.sk.**

Účasťou v súťaži dáva každý súťažiaci súhlas na uverejnenie a použitie svojich osobných údajov.

Výhercovia z júnového čísla

Správne znenie krížovky z júnového čísla Učiteľských novín:

Učiteľ pri skúšaní: „Koho neurobím dnes, toho urobím zajtra.“

Mená výhercov:

Mgr. Jana Lisinovičová, Trnava
Jana Benková, Partizánske
Mgr. Ľudmila Turčanová, Poprad

Výhercom blahoželáme

Quark je tu pre vás!

S novým školským rokom dospel časopis Quark do dvadsiateho prvého roku svojej existencie. Dvadsaťjednotka je v mnohých prípadoch magické číslo. V niektorých krajinách je to hranica dospelosti a v známej kartovej hre určuje výhru. Svoju dospelosť a výnimočnosť dokazuje Quark najmä pri popularizácii vedy a techniky.

Boli by sme radi – aj keď je už Quark dospelý – aby sa viac objavoval aj v školách, napríklad na hodinách fyziky, biológie, histórie či rôznych technických predmetov. Snahou redakcie je, aby sme zaujali najmä stredoškolákov a aby články, ktoré v Quarku nájdu, boli zaujímavým doplnkom k vedomostiam, ktoré získavajú v rámci jednotlivých predmetov. Takým chce byť aj hlavný článok septembrového čísla – o ľudskom mikrobióme. Iste rozšíri vedomosti žiakov z biológie a možno mnohých inšpiruje aj k ďalšiemu štúdiu tejto vednej oblasti.

Ďalším dôvodom, ktorý predurčuje miesto Quarku v školských laviciach, je rubrika Mladí a veda. Pravidelne v nej informujeme o úspechoch mladých vedcov od základných škôl až po doktorandov na vedeckých pracoviskách.

Tretím dôvodom záujmu o náš časopis v školách, či už v tlačenej alebo elektronickej podobe na facebooku, prípadne na našej webstránke, by mohli byť pravidelné informácie o súťažiach vo vede a technike.

Boli by sme radi keby nám žiaci, ale najmä učitelia svojimi názormi na výber článkov a na spôsob ich spracovania, pomáhali dotvárať náš časopis.

Prozaickým, ale iste nemenej dôležitým aspektom pre všetky školy sú aj možnosti ako si náš časopis predplatiť. Spolu s našim vydavateľom pripravujeme akcie na výhodné predplatné Quarku pre školy. Budeme vás o nich včas informovať a tešíme sa na stretnutia s vami, najlepšie priamo u vás doma – v školských laviciach.

Vladimír Ješko
redaktor časopisu Quark

Čo nájdete v septembrovom Quarku

V ľudskom tele i na jeho povrchu žije nespočetné množstvo mikróbov. Patria k nim baktérie, vírusy, huby a jednobunkovce, ktorých druhy a kmene sú jedinečné pre každého človeka. Súhrnne všetky tieto mikroorganizmy označujeme názvom mikrobióm. Takto by sa dala v stručnosti charakterizovať hlavná téma septembrového čísla Quarku. Predpokladá sa, že nové poznatky výskumu ľudského mikrobiómu prinesú v najbližšej dobe významné aplikácie v oblasti medicíny a zlepšovania ľudského zdravia a tiež nové poznatky v kriminálnej a forenznej praxi.

Rok 2016 vyhlásila OSN za rok strukovín. Jedlá z fazule, šošovice a hrachu dobre poznáme aj na Slovensku. Strukoviny patria k najstarším domestikovaným rastlinám a ľudstvu by mali pomôcť v boji proti hladu, podvýžive, a pri riešení environmentálnych výziev. Viac o týchto, stále nedocenených rastlinách, sa dozviete v rozhovore s riaditeľkou Výskumného centra AgroBioTech SPU V Nitre doc. Ing. Tatianou Bojňanskou.

Stožiare veterných elektrární sa už stali už bežným koloritom mnohých krajín.

Miest vhodných na ich výstavbu však pomaly ubúda, a tak sa hľadajú iné možnosti na ich umiestnenie. Plávajúce veterné elektrárne sa môžu v budúcnosti inštalovať v poveternostne výhodnejších podmienkach, ktoré prevládajú vo väčšej vzdialenosti od brehu.

V septembrovom Quarku si pripomenieme aj štvrť storočie od objavu múmie, známej pod menom Ötzi. Našli ju v alpskom ľadovci a jej vek archeológovia odhadli na 5 200 až 5 300 rokov. Ötzi dostal meno podľa miesta nálezu v priesmyku v Ötztalských Alpách, ale je známy aj ako Ľadový muž. Žil v medenej dobe a na tie časy to bol už pomerne starý človek

Z obsahu septembrového Quarku vyberáme:

Medozvestka nám rozumie
Zo vzťahov medzi ľuďmi a voľne žijúcimi zvieratami je iba málo krajších než vzťah afrických hľadačov medu a vtáčika veľkosti škorca - medozvestky.

Náš život s mikróbmi
V ľudskom tele i na jeho povrchu žije nespočetné množstvo mikróbov. Súhrnne všetky tieto mikroorganizmy označujeme názvom mikrobióm.

Skimer opäť útočí
Po rusky hovoriaca skupina Skimer, ktorá sa vo svojich zločineckých aktivitách zameriava na bankomaty po celom svete, sa opäť hlási o slovo.

Inteligentné ovládanie domov
Každý typ budovy môžeme zmeniť návrhom a vložením určitej formy inteligencie, ktorá môže byť pasívna alebo aktívna.

Nedocenené strukoviny
O jedných z najstarších domestikovaných, no napriek tomu ešte vždy nedocenených rastlinách sme sa rozprávali s riaditeľkou Výskumného centra AgroBioTech SPU V Nitre doc. Ing. Tatianou Bojňanskou.

Nehaňte straku
Vďaka rôznym poverám sa straka u nás stala symbolom akéhosi drzého zlodeja. Podľa výsledkov najnovšej štúdie by sme však mali z tohto prirovnania straky vynechať.

Kto hľadá, nenájde
Aký význam majú farby a tvar tela pre život živočíchov? Nahliadnime do tajuplného života prírody, kde neustále, už po milióny rokov, prebieha neľútostný boj o prežitie.

Ak všetko zlyhá, prečítaj si návod
Do technickej praxe pribudol termín použiteľnosť – nový kvalitatívny parameter výrobku, ktorý sa výrobcom vyplatí zlepšovať a zákazníkom sledovať.

Francúz pre šťastie
Niektorí ho môžu považovať za nástupcu Renaultu Laguny, on však rúbe vyššie. Predzvesť úspechu má už v mene – Talisman.

Robot odhaľujúci bomby
Eliminovať hrozbu teroristických útokov nie je jednoduché a pri odhaľovaní nastražených výbušných systémov, uložených v batožine, majú pomôcť roboty.

Skrotenie vetra a prílivu
Miest vhodných na výstavbu stožiarov veterných elektrární pomaly ubúda, a tak sa zrak energetikov a konštruktérov obrátil na more.

Prsteň nám zachráni život
Tím vedcov z STU v Bratislave vyvíja mikrozariadenia, ktoré budú zachraňovať životy ľudí – monitor stresu či senzorické implantáty bez potreby dobíjania batérie.

S podporou FabLabu úspešne do sveta
Tím bratislavských gymnazistov Compotes najskôr staval roboty z dostupných technických stavebníc (Merkur, Lego), teraz vyvíja vlastné verzie, s ktorými dosahuje úspechy na majstrovstvách sveta.

Strieborné výročie Ľadového muža
V septembri uplynie štvrť storočia od objavu múmie, známej pod menom Ötzi. Našli ju v alpskom ľadovci a jej vek archeológovia odhadli na 5 200 – 5 300 rokov.

Svetový optik
Fotografia má už takmer dvestoročnú históriu. Pokroky v jej vývoji sa už od začiatku spájali so zdokonaľovaním optickej techniky. A tu zohral nezastupiteľnú úlohu Jozef Maximilián Petzval.

Články z Quarku nájdete aj na webstránke www.quark.sk, kde je tiež formulár na predplatné časopisu Quark v papierovej alebo elektronickej podobe.

Je možné učiť šťastie na škole?

Na začiatok sa skúsme zamyslieť. Čo si obvykle prajeme od života? Čo prajeme našim deťom? Odpoveď nie je ťažká. Šťastie, zdravie, pohodu, veľa lásky. A teraz sa zamyslime ešte raz. Kde sa to učíme? Môže dnešný prenegativizovaný svet vôbec niečo také naučiť? Mohla by byť škola miestom, kde sa okrem tradičného vzdelávania naučíme ako žiť šťastne a spokojne? Môže.

Dôkazy nám poskytuje množstvo teoreticko-praktických výskumov, ktoré sa za posledné roky urobili v mladom psychologickom smere - pozitívna psychológia. Jednou zo základných myšlienok pozitívnej psychológie je orientácia na to, čo je v živote človeka zdravé, nosné a funkčné a prostredníctvom toho rozvíjať osobnosť človeka. Zvyšovať osobnú pohodu, radosť a šťastie.

Pozitívna psychológia nepopiera negatívne javy v živote. Naopak, berie ich ako normálnu súčasť života. Prínos pozitívnej psychológie spočíva obzvlášť v tom, že je určená aj pre bežnú a zdravú populáciu. Jej primárnou úlohou nie je liečiť patologické stavy, ale kladie si za cieľ zlepšovať kvalitu života širokému spektru ľudí. Mnohí jedinci dnes zažívajú pocity trápenia, cítia sa „zaseknutí“ alebo majú dojem, „že chcú od života viac“. Práve im môže pozitívna psychológia poskytnúť možnosť viesť šťastnejší a spokojnejší život.

Pozitívna psychológia má široké uplatnenie. Najsilnejším a najviac prebádaným miestom je školstvo. Čo teda dokáže pozitívna psychológia ponúknuť dnešnej škole? Tak v živote, ako aj v dnešnej škole prevláda upriamenie sa na to, čo nefunguje, čo je chybné. Hľadáme to, všímame si to a následne sa to pokúšame napraviť. Je to zčasti v poriadku. Čo ale nasleduje potom, keď znížime dopady, následky? Vieme škole ponúknuť nástroje ako zvýšiť kvalitu osobnosti, či života? Alebo očakávame, že to máme vedieť automaticky.

Väčšina intervencií na školách je zameraných na zníženie výskytu, resp. prevenciu nevhodných a nežiadúcich prejavov správania. Máme programy na prevenciu proti šikane, kyberšikane, drogám, venujeme sa poruchám učenia, správania, agresivite, záškoláctvu, množstvu sociálno-patologických javov.

Rodičov upozorňujeme, keď dieťaťu v škole nejde učenie alebo sú problémy so správaním. Pedagogické porady sa často nesú v duchu toho, čo všetko nefunguje a kde všade máme problémy. Je to určite dôležité a nesmieme to prehliadať.

Vzdelávanie je v podobnej situácii v akejbola psychológia v 20. storočí, t. j. prílišné zameranie na tzv. negatívne javy – odchylky od normy, deficity, poruchy a nedostatočný priestor venovaný štúdiu pozitívnych aspektov osobnosti (Slezáčková, 2012). Tieto fakty boli podložené analýzou databázy výskumumedzi rokmi 1972 až 2006, kedy bolo publikovaných päťkrát viac výskumných prác týkajúcich sa depresie ako osobnej pohody.

Niektorí psychológovia sa tak začali hlbšie zaoberať témami ako šťastie, pohoda, rozvoj silných stránok osobnosti, charakter. Dávali si otázky: Ako je možné, že v krajinách s najväčším nárastom HDP sa úroveň šťastia zvýšila len minimálne? Prečo máme tak vysoký stupeň depresie?

Ilustračné foto, zdroj: TASR/Radovan Stoklasa

Depresia a mládež

Je známe, že depresia dnes postihuje aj mládež. Priemerný vek výskytu jej prvých prejavov je skôr ako pätnásť rokov. (Seligman, 2014)

Všetky tieto fakty a úvahy viedli prirodzene k tomu, aby si pozitívna psychológia našla svoje miesto aj vo vzdelávaní.

Ako uvádza „otec“ pozitívnej psychológie, Martin Seligman, sú tri dôvody prečo sa venovať rozvoju osobnej pohody na školách. Prvým je záplava depresie, druhým - malý nárast prežívaného šťastia za posledné dve generácie a tretím - osobná pohoda zdokonaľuje vlastné učenie, čo je tradičný cieľ vzdelávania.

Pohoda, dobrá nálada rozširuje pozornosť, podporuje kreatívne myslenie a celostné uvažovanie. Naopak zlá nálada spôsobuje zníženú pozornosť, kritickejšie myslenie a analytickejšie uvažovanie. V takýchto chvíľach skôr uvažujeme nad tým, čo je zlé. A naopak v dobrej nálade, pohode riešime situácie skôr postojom „čo je tu správne.“

Konkrétnym využitím vedeckých výstupov pozitívnej psychológie vo vzdelávaní sa venuje tzv. pozitívna edukácia. Pod pojmom pozitívna edukácia môžeme rozumieť kombináciu tradičnéhovzdelávania a výchovno-vzdelávacích prístupov, ktoré majú za cieľ podporovať rozvoj osobnej pohody, zdravia každého článku školy (žiakov individuálne, kolektívy, učiteľov, rodičov, zamestnancov školy atď.)

Pozitívna edukácia

V posledných rokoch je venovaná zvýšená pozornosť oblasti pozitívnej edukácie. Vo svete existujú samostatné programy, ktoré sa realizujú na školách.

Signifikantné výsledky dosiahli programy na rozvoj osobnej pohody, šťastia, psychickej odolnosti, rozvoja charakteru a silných stránok v Austrálii, Spojených štátoch, Veľkej Británii, Španielsku, Číne. Postupne sa pridávajú aj iné krajiny.

Najznámejším príkladom komplexnej pozitívnej edukácie je stredná škola v austrálskom Geelongu. Projekt (The Geelong Grammar School Project) sa realizoval v roku 2008, kedy profesor Seligman so svojim tímom vyškolil počas deviatich dní učiteľský zbor v oblasti pozitívnej psychológie a jej praktickému využitu v živote a na škole. Učiteľom boli poskytnuté podrobné návody a doporučenia ako pracovať so žiakmi v tomto duchu. Niektorí lektori pozitívnej psychológie pôsobili na škole celý rok a na krátke návštevy prichádzali najväčšie osobnosti pozitívnej psycholoógie (B. L. Fredericson, Ch. Peterson, G. Vaillant, N. Parker a iní).

Aktivity v geelongskom programe sa realizovali v troch fázach:

1. výuka pozitivnej psychológie (napr. kurzy o psychickej odolnosti, význame pozitívnych emócií, význame vďačnosti, charakter a silné stránky osobnosti a iné)
2. implementácia pozitívneho vzdelávanie do rôznych predmetov (napr. literatúra – rozbor postáv z pohľadu silných stránok osobnosti, geografia – tradičné vzdelávanie bolo doplnené o spôsoby zisťovania miery šťastia a spokojnosti v jednotlivých národoch, čím sa líšia kritéria osobnej pohody, diskusie na dané témy)
3. Využitie pozitívnej edukácie v bežnom živote (deň sa pravidelne začínal otázkami „čo sa vám podarilo“ a pod., žiaci boli podporovaní vo využívaní svojich silných stránok v bežnom živote)

Vyhodnotenie dát

Empirické dáta sa neustále vyhodnocujú. No autori projektu, ako aj samotní predstavitelia školy, či študenti na základe doterajších skúseností hovoria o výrazom vplyve pozitívnej edukácie na správanie, prežívanie a výsledky žiakov v škole aj mimo nej.

Možno by si niektoré myšlienky pozitívnej psychológie, či formy pozitívnej edukácie našli miesto aj na našich školách.

Mgr. Kornélia Ďuríková

Kým študenti oddychovali, škola prešla zmenou

V priestoroch Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej v Prešove bolo v letných mesiacoch rušno. Kým študenti a pedagógovia oddychovali, priestory školy prešli inovatívnou zmenou.

Vďaka úspešnému projektu Revitalizácia nevyužitých dielní podnikateľskej činnosti, ktorý pozostával z dvoch etáp, prešli priestory starých dielní radikálnou zmenou. Tým sa vytvoril potenciál pre vznik priestorov na zavádzanie duálneho systému výučby, priestorov, ktoré môžu poslúžiť na účely Centra odborného vzdelávania, mimoškolskú činnosť či skupinovú výučbu pre 15 študentov.

V rámci projektu Revitalizácia sadbových úprav sa taktiež začalo s výrubom starých okrasných drevín s následnými terénnymi úpravami a výsadbou nových okrasných drevín pred a za budovou školy č. 1.

Súčasťou architektonického riešenia boli aj úpravy spevnených plôch, ktorých implementáciou sa upravil vstup do školskej budovy, vstup na školský dvor a vytvorí sa oddychová zóna pre študentov. Súčasťou je aj dodávka zariadenia pre takto inovované spevnené plochy, ako sú exteriérové lavičky, odpadkové koše, vitríny pre verejnú oznamovaciu tabuľu, stĺpy na vyvesenie vlajok či zástav a nábytku do oddychovej zóny pre študentov.

Okrem spomínaných úprav a zmien prešla v letných mesiacoch čiastočnou rekonštrukciou aj telocvičňa školy, školský internát, zaviedol sa parkovací a kamerový systém a došlo k výmene pletiva na školskom ihrisku.

Študentov a pedagógov v novom školskom roku SPŠE privítala vo vynovených priestoroch a s upraveným okolím.

Mgr. Jana Pavlišaková

Stredná priemyselná škola elektrotechnická v Prešove

Úspešní študenti tieňovali vrcholových lídrov

Nezisková vzdelávacia organizácia JA Slovensko umožnila najlepším študentom, absolventom JA programov podnikateľského vzdelávania, stráviť jeden deň v prítomnosti top lídrov úspešných firiem a inštitúcií. Aktivita Leaders for a Day (Jeden deň lídrom) je iniciatívou v rámci ďalších príležitostí pre držiteľov certifikátu Entrepreneurial Skills Pass.

Študenti a lídri začali deň biznis raňajkami a následne sa presunuli do firiem, kde prebiehalo samotné tieňovanie. Vzájomné pocity a dojmy si účastníci vymenili počas večerného koktailu, kde odznel aj príhovor generálneho riaditeľa JA Slovensko, pána Adama Šepetku: "Sme veľmi radi, že Leaders for a Day, iniciatíva európskeho charakteru, prišla vďaka projektu ESP aj na Slovensko. Veľmi si vážime každú firmu a osobitne každého lídra, ktorý na aktivite participoval a preukázal tak, že mu záleží na rozvoji zručností mladých ľudí v oblasti ich ďalšieho uplatnenia sa v praxi. Pevne veríme, že s takouto podporou firiem sa z tejto aktivity stane tradícia, ktorá obohatí programy podnikateľského vzdelávania JA Slovensko."

Podľa Márie Nosáľovej Grežďovej, ktorá pôsobí ako HR Country Manager v spoločnosti AT&T Global Network Services Slovakia, "unikátnosť projektu Leaders For a Day je v tom, že vybraní talentovaní študenti spoznajú firmu úplne iným spôsobom. Uvidia ju z pohľadu a cez skúsenosti vysokopostaveného manažéra, ktorý sa im venuje celý deň ako najdôležitejšiemu klientovi. To je zážitok, aký má - nielen v ich veku – málokto. Je dôležité, aby študenti spoznávali pracovný svet a budovali si prehľad. Môže im to pomôcť v rozhodnutiach o ďalšom profesnom smerovaní. V AT&T už niekoľko rokov organizujeme workshopy a návštevy u nás v kanceláriách pre množstvo študentov".

Jeden z tieňovaných lídrov, výkonný riaditeľ Business LeadersForum Michal Kišša, ktorý pracuje v organizácii, ktorá sa venuje zodpovednosti a etike v podnikaní, uviedol, žeby bolo výborné, ak by mladí ľudia popri podnikateľských zručnostiach mali aj hodnoty, ktoré sa týkajú etiky v podnikaní. "Myslím si, že aj takýto deň, ktorý organizuje JA Slovensko, je pre nich veľmi dobrou a pozitívnou skúsenosťou, lebo asi všetci, ktorí sme sa tu dnes stretli, tieto hodnoty zdieľame a myslíme si, že majú v tejto dobe zmysel", dodal K išša.

"Dnešná účasť v Leaders for a Day mi ukázala, žei vrcholoví manažéri sú ľudia. Žijú, dýchajú, cítia nielen pre seba, ale i pre svojich podriadených. Bolo by mi cťou byť podriadenou takému človeku, ktorého som dnes tieňovala," uviedla Daniela Priekopová, študentka Spojenej školy Partizánske, o. z. Obchodná akadémia.

Žiaci zbierali vedomosti v Prahe, učitelia vo Viedni

Elektrotechnická škola v bratislavskej Dúbravke, familiárne nazývaná aj Adlerka, vypracovala projekt Vycestujme za novými vedomosťami a zručnosťami za hranice Slovenska.

Stredná priemyselná škola elektrotechnická na ulici Karola Adlera v bratislavskej Dúbravke sa v uplynulom školskom roku zapojila do programu Erasmus+ KA102 - mobilita jednotlivcov v spolupráci s Národnou agentúrou SAAIC.

„Vypracovali sme projekt s názvom Vycestujme za novými vedomosťami a zručnosťami za hranice Slovenska, na základe ktorého sa 20 žiakov a sedem pedagógov školy zúčastnilo odbornej stáže na partnerských školách - VOŠ a SŠ slaboproudové elektrotechniky Praha a Berufsschule für Elektrotechnik und Mechatronik Viedeň," hovorí zástupkyňa Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej Eva Vicenová. „Príprava a realizácia projektu boli financované z prostriedkov EÚ."

Prišlo aj na pamiatky a divadlo

Školský projekt sa orientoval na získavanie medzinárodných skúseností vo výchovno-vzdelávacej činnosti a zlepšenie IKT zručností žiakov a učiteľov školy.

Stáž žiakov sa zamerala na oblasť telekomunikačnej techniky, osvetľovacej techniky a multimediálnej tvorby a realizovala sa v dvoch turnusoch na partnerskej škole VOŠ a SŠSE v Prahe. Vo voľnom čase si žiaci obzreli Prahu, pamiatky, navštívili technické múzeum, Kráľovstvo železníc i divadelné predstavenie.

Zahraničná odborná stáž umožnila žiakom okrem nových odborných vedomostí a praktických zručností spoznať iný vzdelávací systém, adaptovať sa v odlišných pracovných a kultúrnych podmienkach. Každý turnus sprevádzal pedagogický dozor.

Systém duálneho vzdelávania

„V rámci druhej aktivity projektu sme vyslali na hospitačnú činnosť na zahraničné partnerské školy učiteľov odborných predmetov," približuje Vicenová.

Na SŠSE a VOŠ Praha si dvaja učitelia zvyšovali odborné kompetencie a praktické zručnosti v oblasti multimediálnej tvorby a stereoskopickej projekcie a jeden učiteľ v oblasti praktického výcviku. Na Berufsschule für Elektrotechnik und Mechatronik vo Viedni sa oboznámili štyria učitelia s praktickou a teoretickou výučbou elektrotechnických, strojárenských a informatických predmetov vyučovaných v systéme duálneho vzdelávania. Elektrotechnická škola si s viedenskou školou dohodla aj ďalšiu spoluprácu pri hospitačnej činnosti učiteľov.

„V stratégii rozvoja školy je dlhodobé rozvíjanie medzinárodnej spolupráce medzi vzdelávacími inštitúciami, čo umožňuje rozvíjať globálne myslenie, interkultúrne porozumenie a vytvárať predpoklady pre úspešnú prípravu mladej generácie pre domáci i európsky trh práce," dodala Vicenová.

Celý projekt prispel k posilneniu medzinárodnej spolupráce partnerov a ku vzniku návrhov na ďalšiu spoluprácu, či už v rámci programu Erasmus+ alebo bilaterálnych vzťahov.

(red, SPŠE)

Školský psychológ môže pomôcť škole rásť a rozvíjať sa

Profesia školského psychológa má veľmi dobré zakotvenie v slovenskej školskej legislatíve. Právne podmienky pre jeho existenciu na základných ako aj stredných školách sú veľmi dobré. Realita však ukazuje, že možnosť zamestnať školského psychológa nevyužíva dostatočné množstvo škôl. Ako hlavný dôvod uvádzajú riaditelia škôl financie. Možno je to aj nedostatočným pochopením ich práce. Školský psychológ však môže byť obrovským prínosom pre rozvoj školy.

Na Slovensku pôsobí okolo 350 školských psychológov na približne 3000 základných a stredných školách. Hlavnou náplňou práce školského psychológa bolo do dnešných čias „pomáhať riešiť problémy.“ Učiteľská komunita ho vníma ako odborníka, ktorý pracuje hlavne s deťmi s rôznymi poruchami, problémovými študentmi, realizuje preventívne aktivity, rieši kariérne poradenstvo. Z pohľadu učiteľskej zborovne, je to človek, za ktorým chodia deti a rozprávajú sa, prípadne chodí do tried robiť aktivity. Sme vnímaní, že sme tu predovšetkým pre problémové deti a možno trochu pre rodičov.

Práca školského psychológa môže byť ale aj iná. Podporujúca rast a rozvoj žiakov, učiteľov, celého systému školy.

Školský psychológ je tu totiž aj pre tú ďalšiu časť školy, ktorá tvorí väčšinu. Pre nekonfliktné, šikovné, „normálne“ deti a aj učiteľov a riaditeľov škôl.

Hlavnou úlohou dnešnej školy by malo byť nielen učiť predmety ale pomáhať rozvíjať osobnosť dieťaťa, podporovať jeho rast, byť oporou a sprievodcom v dnešnom preinformatizovanom svete. K tomu je nevyhnutné mať šťastných učiteľov, s otvorenou mysľou a túžbou rásť. Pretože iba takí učitelia dokážu vytvoriť prostredie, v ktorom budú deti šťastné. Školský psychológ by mal byť a verím, že aj bude človek, ktorý bude v tomto školám pomáhať a tak prispeje k vzdelávaniu a výchove detí budúcnosti a nie minulosti.

Prvým krokom je správne chápanie jeho úlohy v škole. Ako už bolo spomínané, jedna z úloh školského psychológa je „práca s problémami školy“. Skúsenosti nám zároveň ale ukazujú, že ak už škola školského psychológa má, jeho akceptácia v škole je ťažká. Mnohí učitelia alebo aj riaditelia ho neprijímajú s nadšením. V prvom rade mu jasne vymedzia jeho jediné „územie“ – žiakov. Do oblasti pedagogickej práce a rozvoja nie je vo väčšine prípadov vpustený. Je to podľa nich osoba, ktorá by ich mohla hodnotiť. Školský psychológ ale neprichádza hodnotiť nikoho a nič, ale ponúka pomocnú ruku celému systému školy. Má iný pohľad na rozličné situácie, ponúka iný názor a nástroje práce. Jeho cieľom je podporovať školu v tom, aby fungovala dobre, aby škola rástla, rozvíjala sa, aby v nej panovali pozitívne vzťahy a aby žiaci a učitelia prospievali.

Ilustračné foto, zdroj: TASR/František Iván

V oblasti práce s učiteľmi môže byť školský psychológ obrovským prínosom v oblasti sebareflexie a podpory rozvoja práce učiteľov. Môže pomáhať identifikovať silné stránky učiteľa, podporiť ho v ďalšom raste, ponúknuť rôzne rady pri jeho práci s deťmi a kolektívom. Môže byť zdrojom nových nápadov a prístupov. Môže prinášať nové informácie z pedagogicko-psychologickej praxe. Školský psychológ môže byť skutočným „žolíkom“ riaditeľov a nie len „imidžovka“ školy pre rodičov. Vie použiť veľa diagnostických nástrojov pri individuálnej práci s deťmi alebo s kolektívom. Vie navrhovať také formy a nástroje, ktoré by môžu viesť napr. k zefektívneniu práce na škole, k rozvoju pozitívnych vzťahov v učiteľských kolektívoch, k rozvoju pozitívnej klímy v škole, budovaniu úcty, rešpektu, priateľstva medzi deťmi, rozvoju efektívnej komunikácie medzi školou a rodičmi. Školský psychológ môže riaditeľovi pomôcť pri objektívnom hodnotení učiteľov alebo aj pri efektívnej tvorbe rozličných školských ako aj mimoškolských aktivít. Školský psychológ by mal byť radca, ktorý ponúka vedeniu školy komplexný a možno „iný“ uhol pohľadu na školu, zameraný na efektivitu, rast, rozvoj školy.

Myslím si, že je čas na novú éru prepojenia profesií učiteľa, riaditeľa školy, prípadne aj zriaďovateľov škôl a školského psychológa.

Kornélia Ďuríková
školská psychologička

Ministerstvo poskytne na záchranu gymnázia v Revúcej 20-tisíc eur

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVŠ) prispeje na podporu činnosti Prvého slovenského literárneho gymnázia (PSLG) v Revúcej dodatočnými finančnými prostriedkami vo výške 20.000 eur. Tomu totiž hrozí pre nízky počet študentov zlúčenie s iným gymnáziom.

"Ide o financie nevyhnutné na preklenutie obdobia potrebného na riešenie situácie, ktorá vznikla poklesom počtu žiakov," uviedlo ministerstvo. Riešenie vidí aj v reorganizácii, ktorá by podľa neho dôstojným spôsobom zabezpečila zachovanie tradície PSLG v Revúcej.

Budúcnosť PSLG v Revúcej je neistá. Jeho zriaďovateľ, Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, totiž uvažuje o jeho zlúčení s druhou vzdelávacou inštitúciou v meste, s Gymnáziom Martina Kukučína. Podľa predsedu Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) Milana Uhríka je dôvodom na tento zámer nízky počet detí, ktoré školu navštevujú. **Zdroj: TASR**

Novšia budova Prvého slovenského gymnázia v Revúcej. V súčasnosti v nej sídli Prvé slovenské literárne gymnázium.
Zdroj: TASR/Branislav Caban

VÝSTAVA
MÚZEUM ŠKOLSTVA A PEDAGOGIKY
ŠPORTOVCI V ŠKOLSKÝCH LAVICIACH
OD 1.AUGUSTA 2016 DO 31. DECEMBRA 2016
BUDOVA PRÍSTAVBY SPŠE, HÁLOVA 16, BRATISLAVA, PETRŽALKA
múzeum školstva a pedagogiky

Medzinárodný projekt InovEduc úspešne napreduje

Riešitelia unikátneho projektu Inovatívne metódy vzdelávania na podporu partnerstiev (InovEduc), za ktorým stojí Fakulta informatiky Paneurópskej vysokej školy (FI PEVŠ), spoločne so svojimi slovenskými a ukrajinskými partnermi, realizuje inovatívne aktivity pre vzdelávanie študentov na stredných školách s využitím najmodernejších informačno-komunikačných technológií. V rámci projektu vznikajú digitálne 3D modely 14 pamiatok z východného Slovenska a 10 pamiatok z Ukrajiny (Zakarpatskej oblasti), ktoré budú použité v školskej výučbe pomocou metód zobrazovania vo virtuálnej a rozšírenej realite.

Drevené kostoly, technické pamiatky, hrady, kaštiele či prírodné zaujímavosti nasnímané medzinárodným tímom sa následne digitalizujú do podoby učebnej látky. Tá bude slúžiť na vzdelávanie stredoškolákov v predmetoch história, geografia, informatika, náuka o spoločnosti alebo regionálna výchova. Exteriéry objektov digitalizujú riešitelia projektu na oboch stranách našej východnej hranice pomocou fotografického snímania a letecky pomocou dronov. Interiéry objektov spracovávajú do formy panorámy. „Pre jednotlivé spôsoby zobrazenia objektov vyvíjame softvér pre ich zobrazenie vo virtuálnej a rozšírenej realite. Kultúrne artefakty budú sprístupnené aj na mobilných zariadeniach a webových stránkach," povedal RNDr. Ján Lacko, PhD., odborný riešiteľ projektu z Paneurópskej vysokej školy. „Priamo na mieste sme nasnímali asi 160 GB dát pre 14 slovenských objektov. Následne sme spustili prípravu 3D modelov objektov a začali realizovať testovacie aplikácie pre virtuálnu a rozšírenú realitu," dodal Lacko.

Moderné vzdelávanie

Nové digitalizované pamiatky budú ilustrovať historický vývoj stavieb, kultúru národov, ale aj geografickú a prírodnú rozmanitosť. Súčasťou projektu „InovEduc" pre efektívne uchopenie týchto učebných materiálov a ich využívanie v rámci vzdelávacieho procesu je aj rad školení, ktorých sa zúčastňuje 20 slovenských a ukrajinských učiteľov. Na vytváraní metodických materiálov participujú pedagógovia, ktorí budú výsledky projektu využívať vo výučbe. Metodické materiály budú dostupné aj ďalším pedagógom spoločne s využitím dát a aplikácií, ktoré v projekte vzniknú. „V rámci projektu sme už zrealizovali tri z piatich seminárov pre stredoškolských učiteľov. Zorganizovali sme aj dve konferencie, na ktorých sme účastníkom poskytli základné informácie o projekte a taktiež ich zoznámili so zariadeniami virtuálnej a rozšírenej reality, ktoré budú podporovať prepojenie hmotného kultúrneho dedičstva s nehmotným" podotkol Ján Lacko.

Na projekte „InovEduc" participujú v rámci vyučovania aj študenti denného a externého štúdia Aplikovanej informatiky na FI PEVŠ. „Naši študenti sa podieľajú na vývoji jednotlivých platforiem priamo na vybraných predmetoch, ale aj prostredníctvom svojich záverečných bakalárskych a diplomových prác. Aj touto formou reagujeme na nedostatok IT odborníkov na trhu práce a prispôsobujeme tomu aj naše učebné plány. Tie sú vytvorené v súlade s medzinárodnými odporúčaniami na získanie teoretických a praktických odborných vedomostí a zručností," vysvetlil dekan Fakulty informatiky doc. RNDr. Eugen Ružický, CSc.

Vzhľadom na fakt, že digitalizované pamiatky musia byť používateľsky prívetivé,budú po vytvorení predfinálnych aplikácií a webových aplikácií, riešitelia projektu z Paneurópskej vysokej školy realizovať aj testovanie použiteľnosti a tzv. UI/UX v spolupráci so študentmi Fakulty informatiky.To bude prebiehať v priestoroch Laboratória testovania použiteľnosti FI PEVŠ. „Študenti budú priamo zodpovední za realizáciu testov, ich priebeh a vyhodnotenie realizované počas predmetu Používateľské rozhranie – návrh a testovanie," uzavrel dekan Eugen Ružický.

Finálne výsledky a výstupy projektu „InovEduc" budú v apríli 2017 voľne k dispozícii aj širokej verejnosti . Na tento termín je naplánované ukončenie celého projektu.

Projekt „Inovatívne metódy vzdelávania na podporu partnerstiev"- „InovEduc"– Cezhraničná spolupráca „Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou" je spolufinancovaný z prostriedkov Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky „Granty EHP a Nórska – Spoluprácou k spoločným hodnotám". Výška projektového grantu je 579 486 EUR.

Pre študentov Fakulty informatiky PEVŠ je aktívna účasť v projekte dobrá príležitosť ako získať praktické skúsenosti. Tie im pomôžu úspešne sa uplatniť.

Podľa Lucie AlZafari, HR manažér, exe, a.s. je IT odborníkov na trhu práce stále nedostatok. Náš vzdelávací systém podľa nej za posledné roky nestihol a stále nestíha na tento fakt dostatočne reagovať. Podľa jej skúseností: „dopyt po týchto špecializáciách neustále narastá, a aj napriek osvete a istote kariérneho potenciálu, kvalitných IT profesionálov je stále málo. Zatiaľ čo na voľnú administratívnu pozíciu sa nám prihlásia desiatky relevantných kandidátov, IT odborníkov na trhu musíme proaktívne vyhľadávať a oslovovať (najčastejšie cez sociálne siete či referencie.) A čo je zaujímavé, týka sa to nielen seniorov, ale aj juniorských pozícií vhodných aj pre absolventov."

Zdroj: PEVŠ

V rámci projektu vznikajú digitálne 3D modely 14 pamiatok z východného Slovenska a 10 pamiatok z Ukrajiny.

Nové digitalizované pamiatky budú ilustrovať historický vývoj stavieb, kultúru národov, ale aj geografickú a prírodnú rozmanitosť.

Interiéry objektov spracovávajú do formy panorámy.

Fotografie PEVŠ

Prvostupniari, inšpirujte sa metodickou príručkou Moja prvá škola

Inovácie v oblasti vzdelávania sú nevyhnutné k tomu, aby z prostredia našich škôl vychádzali mladí ľudia, ktorí sa budú ďalej rozvíjať a nájdu si zmysluplné uplatnenie. K tomu sú však, okrem iného, potrebné aj moderné vzdelávacie materiály pre pedagógov, vrátane tých na 1. stupni základných škôl, kde ich je kritický nedostatok. Zaplniť aspoň čiastočne túto medzeru, inšpirovať učiteľov a predstaviť im najnovšie trendy vo vzdelávaní, ale súčasne sprístupniť im moderné učebné materiály v súlade so ŠVP je cieľom projektu Moja prvá škola neziskovej organizácie EDULAB.

Projekt sa stretol s obrovským záujmom škôl aj pedagógov. Stále sú však školy, ktoré sa do projektu z rôznych dôvodov nezapojili, takže ich pedagógovia nemajú možnosť získať a používať modernú metodickú príručku Moja prvá škola a inšpirovať sa ňou na vyučovaní. A rovnako nemajú možnosť využívať vzdelávací portál Kozmix.sk, s ktorým je metodická príručka prepojená.

V snahe sprístupniť aj týmto pedagógom aspoň časť obsahu pre využitie vo výučbe, EDULAB v spolupráci s Učiteľskými novinami prinesie postupne ukážky tém a aktivít použiteľných na rôznych predmetoch 1. stupňa základnej školy.

1. diel: SLOVENSKÝ JAZYK / REKLAMA / 3. Ročník / Celá pravda o reklame. 32

Jedna z najdôležitejších požiadaviek na súčasné školy je aktuálnosť. Žiaci by sa mali učiť to, čo vedia použiť vo svete okolo seba. Jedna z tém, ktorá je mimoriadne aktuálna je aj reklama. Tematicky patrí do predmetu Slovenský jazyk a literatúra. Uvedený príklad je pre 3. ročník. Autorka v téme využila metódu tímovej práce a prácu s digitálnym vzdelávacím obsahom.

AKTIVITA

Aktivitu „Celá pravda o reklame“ nájdete spolu s viac ako 500 ďalšími inšpiratívnymi príkladmi v metodickej príručke Moja prvá škola, ktorá je súčasťpu rovnomenného projektu. Na stránke www.mojaprvaskola.sk nájdete všetky informácie o projekte a ukážku metodickej príručky na stiahnutie.

Učitelia z Prešova založili Klub nadaných detí

Nadaným žiakom sa venujú celé roky, vzdelávajú a vychovávajú, nadanie a talent sú pre nich výzvou. Okrem bohatého pedagogického vzdelania majú všetci za sebou aj odborné vzdelávanie zamerané na intelektovo nadaných žiakov vo Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave. Reč je o učiteľoch z Prešova, ktorí si založili Klub nadaných detí Prešov.

Zakladatelia prvého a jedinečného Klubu nadaných detí Prešov založili „spolok“ už v roku 2013. Po troch rokoch organizovania aktivít pre nadaných a talentovaných prichádzajú s bohatou ponukou mimoškolského vzdelávania. „Zábavná a herná činnosť rozvoj intelektových predpokladov u detí, tímové hry, exkurzie, experimentovanie i bádanie sú hlavnou náplňou aktivít historicky prvého Klubu nadaných detí Prešov“, povedala jedna zo zakladateľov KND Ingrid Storinská. Zároveň doplnila, že „účelom Klubu nadaných detí Prešov je podchytiť skupinu nadaných detí už v rannom veku a poskytnúť im nadštandardný rozvoj a rozširovanie obzorov.“

Členom klubu sa môžu stať žiaci 1. a 2. stupňa základných škôl na základe súhlasu rodiča. Stretnutia prebiehajú jedenkrát týždni (v piatok od 14.00 do 15.00) v priestoroch základnej školy na Šmeralovej ulici v Prešove.

„Pre členov klubu je pripravený

bohatý program, ktorý zabezpečí rozmanitosť detských záujmov,“ uviedla Juliána Sedláková. Už teraz sa môžeme tešiť na logické a spoločenské hry, rozvoj intelektových a výtvarných schopností, prednášky, exkurzie či víkendové výlety.

Tretím organizátorom aktivít Klubu nadaných detí Prešov je učiteľ a školský špeciálny pedagóg Ľuboš Lukáč. Práve on stojí za celoslovenskou iniciatívu Rozumieme nadaným, pod ktorú patrí aj Klub nadaných detí Prešov. „Klub je určený pre intelektovo nadané deti, deti nadané matematicky či lingvisticky, deti s bystrou úvahou, deti hravé a ochotné si rozširovať obzory všetkými smermi,“ pripomína Lukáč.

V susedných Čechách nájdeme klubov pre nadané deti takmer štyridsať. Prešov má historicky prvý a jediný Klub nadaných detí Prešov, ktorý si zaslúži pozornosť širokej verejnosti. Pozornosť detí už upútal. Svedčí o tom každoročne počet členov.

Klub nadaných detí Prešov

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra Ročník: III. ročník ZŠ Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

rolová hra

Aktivita 1: Na jarmoku

Ciele aktivity: sformulovať krátky reklamný text, porovnať text súčasnej a historickej reklamy **Metódy a formy:** rozhovor, rolová hra **Didaktické prostriedky:** www.youtube.com, rekvizity (vareška, keramika, medovník, drevená hračka...) **Kľúčové pojmy:** reklama, reklama v súčasnosti, reklama v minulosti

Postup: Učiteľ vyzve žiakov, aby si na hodinu priniesli časopisy, noviny, resp. letáky, v ktorých nájdu reklamu na ľubovoľný výrobok. Na úvod hodiny žiaci medzi sebou diskutujú a hľadajú odpovede na otázku, prečo ich daná reklama zaujala.

V aktivite učiteľ pokračuje rozhovorom so žiakmi na tému Poznali ľudia reklamu aj v minulosti, keď nebola televízia, počítače, noviny?

Po rozhovore učiteľ rozdelí žiakov do skupín a každej dá jeden predmet, ktorý sa predával v minulosti na tradičných jarmokoch (napr. vareška, medovník, džbán, drevená hračka, koník atď.). Úlohou žiakov je pripraviť reklamný slogan, ktorým budú prezentovať svoj „výrobok" na jarmoku. Informácie o výrobku môžu vyhľadávať v rôznych zdrojoch (internet, knihy, rozprávanie starých rodičov).

Po príprave reklamných sloganov sa trieda zmení na jarmočné trhovisko. Dvaja z každej skupiny hrajú rolu tých, ktorí prišli na jarmok predávať svoje výrobky, ostatní predstavujú jarmočníkov, ktorí si prišli niečo kúpiť.

Po ukončení triedneho jarmoku učiteľ vyzve žiakov, aby hľadali spoločné prvky a rozdiely v súčasnej reklame a tej v minulosti.

TIP: Ako klasickú ukážku tradičných jarmokov môžeme žiakom na úvod aktivity pustiť krátku ukážku zo slovenskej rozprávky Kráľ drozdia brada dostupnú aj na https://www.youtube.com/watch?v=JbY5u3mhohg. Od 52. do 54. minúty žiaci uvidia, ako to v minulosti vyzeralo na jarmokoch, ako sa ľudia snažili predať alebo vymeniť svoj tovar. Vhodné je aj navštíviť priamo takýto jarmok, ak to prostredie, v ktorom žijete, umožňuje, resp. použiť vlastnú videonahrávku z tradičného jarmoku vo vašom regióne.

tímová spolupráca

práca s DVO

Aktivita 2: Celá pravda o reklame

Ciele aktivity: vedieť posúdiť veku primeraným spôsobom a jazykom hodnovernosť reklamy **Metódy a formy:** práca s IKT, tímová spolupráca, práca s DVO **Didaktické prostriedky:** DVO z portálu Kozmix, plagátový papier, fixky **Kľúčové pojmy:** znaky reklamy, identifikovanie informácií, vyvodzovanie súvislostí

Postup: Žiaci pozorne sledujú animáciu na tabuli. Po ukončení animácie vedie učiteľ rozhovor na tému Aký je cieľ každej reklamy. V ďalšej fáze aktivity rozdelí žiakov do štyroch tímov. Každý tím dostane plagátový papier a fixku určitej farby. Na znamenie učiteľa žiaci v tíme píšu na papier, čo si z animácie zapamätali v súvislosti s reklamou. Na ďalší učiteľov signál prestanú písať a tímy si vymenia miesto v smere hodinových ručičiek. Vezmú si so sebou iba fixku svojej farby, papier nechávajú na mieste. Učiteľ dá opäť znamenie a žiaci musia najskôr prečítať, čo na papier napísal predchádzajúci tím. Ak niečo chýba, dopíšu to svojou fixkou. Toto sa opakuje ešte dvakrát, aby každý tím mal možnosť doplniť informácie na každý papier.

Na záver sa každý tím vráti späť k svojmu pôvodnému papieru. Učiteľ dá priestor každej skupinke vyjadriť svoje postrehy z aktivity: čo bolo pre nich ťažké, čo zaujímavé, čo prínosné.
Celá pravda o reklame (3/8): KÓD 170068

Nástroj vzdelávania dospelých

Národný ústav celoživotného vzdelávania, priamo riadená organizácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, implementuje od októbra 2015 projekt DIMA, zameraný na vytváranie funkčného a inovatívneho nástroja pre rozvoj, implementáciu a monitoring stratégií, politík a praktík vzdelávania dospelých (A Toolkit for Developing, Implementing and Monitoring Adult Education Strategies, oficiálna skratka DIMA - Nástroj pre rozvíjanie, implementáciu a monitorovanie stratégií vzdelávania dospelých).
Po prípravnej fáze, v rámci ktorej došlo k zhodnotenie stavu vzdelávania dospelých v partnerských krajinách projektu, pristúpili partnerské organizácie k fáze vývoja samotného nástroja, ktorý bude obsahovať: Online prostredie pre uľahčenie výmeny vedomostí, komplexný postup pri tvorbe stratégie vzdelávania dospelých ako aj koncepčný rámec pre efektívnu stratégiu a politiky vzdelávania dospelých, monitorovacie nástroje, príklady dobrej praxe z EÚ, návody a praktické rady.

Aktuálne priebežné výstupy projektu sú prístupné na webovej stránke:
http://dima-project.eu/en/

Partnermi projektu sú:
- MOEC –Ministerstvo školstva a kultúry, Cyprus
- CARDET –Centrum pre vývoj výskum a rozvoj vo vzdelávacích technológiách so sídlom na Cypre
- NUIM –Národná univerzita Írsko, Maynooth
- SIAE - Slovinský inštitút pre vzdelávanie dospelých, so sídlom v Ľubľane
- NÚCŽV - Národný ústav celoživotného vzdelávania, so sídlom v Bratislave
- EAEA –Európska asociácia pre vzdelávanie dospelých, so sídlom v Bruseli

Mgr. Veronika Sadloňová

This project has been funded with support from the European Commission. This publication (communication) and all its content reflect the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Ukážte školákom expozíciu uhoľného baníctva na Slovensku

Múzeum uhoľného baníctva, z výstavbou ktorého sa začalo v roku 2009, v Handlovej bolo otvorené v máji 2015, ako prvé vysunuté pracovisko Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici. Pôvodná budova, postavená ako banícky hotel v roku 1913, bola viackrát prestavaná. V súčasnosti slúži ako banícka expozícia v troch podlažiach.

Vydajme sa spolu na cestu časom a predstavme si túto jedinečnú a jedinú expozíciu takého zamerania. Začíname v suteréne imitujúcom podzemné banské diela, drevenú výdrevu, z prvých rokov ťažby uhlia začiatkom 20. storočia. Povieme si o roku 1786, kedy bol vydaný cisársky patent s možnosťou odkúpenia kutacích práv, ktoré využil majiteľ bojnického panstva gróf Ján Pálffy. Ako prvý dal vykonať geologický prieskum, ktorý preukázal výdatnosť a bohatstvo uhoľného sloja v Handlovej. Začal s vyťaženým nerastným bohatstvom ležiacim v útrobách zeme, na svojich pozemkoch obchodovať. Spoločne sa dozvieme význam samotnej Handlovej ako malej poľnohospodárskej obce a jej premene pred vypuknutím 1. svetovej vojny na banícke mestečko. Dokladom sú prvé pracovné nástroje, ako aj prvý brázdiaci stroj, použitý v histórii baníctva práve v Handlovej, či banský vozík.
Kľukatou cestou zo suterénu na prízemie sa opäť presúvame v čase, k modernizácii dobývania uhlia a výstavby ťažobných diel a štôlní. Nastáva čas veľkej techniky, ťažkých strojov uľahčujúcich prácu ľudských rúk. V handlovskej bani sa začali používať už po roku 1945.
Na poschodí, v oddelení geológie, sa dozvieme fakty o vzniku uhlia, príprave samotných banských pracovísk, odvodňovaní, triedení uhlia, vetraní a osvetlení banských chodieb. S napätím si vypočujete rozprávanie o každodenných nebezpečenstvách v bani. Okrem slávnostnej baníckej uniformy si niečo povieme o banských inžinieroch, činnosti záchranárov a baníckom školstve. A ako čerešničku na torte si užijeme prehliadku krátkeho dokumentu o jednom pracovnom dni baníka pri fáraní.
A potom nech sa páči do ekodielničky! Hravo, tvorivo, akčne aj interaktívne nadviažeme na zážitok z expozície. Sú pripravené pre deti každého veku rôzne techniky. Vytvorte si permoníka z papiera, naučte sa banícky pozdrav, vyrobte z papiera kvety, pozdrav pre maminu či pani učiteľku z mramorového papiera, ukážte svoje schopnosti a fantáziu pri technike decoupage. V ekodielničke sa pri výrobe používa prírodný a recyklovaný materiál. Školopovinné deti si z obľubou vyrábajú darčeky z plste. Príďte sa s nami zahrať, prežiť nové zážitky a načerpať skúsenosti v múzeu aj v dielničke!
Ťažká je práca baníka. Baníci z minulosti aj v súčasnosti sú praví chlapi bojujúci denne s Matkou prírodou. Zájdite do Handlovej, určite rozlúštite hádanky a tajomstvá o čiernom zlate!

Kontakt: Svoju návštevu ohláste prosím telefonicky na telefónnom čísle 046/5423973 alebo e-mailom na adresu:
handlova@muzeumbs.sk

Autor: SBM

POZOR!

PREDPLATNÉ HN PRE ŠKOLY

S 20% ZĽAVOU

~~199€~~

TERAZ

159,20€

V prípade objednávky dvoch ročných predplatných HN v hodnote 318,40 € s DPH získate ročné predplatne magazínu Evita alebo dvojmesačníka Obchod ZADARMO

Email:
patrik.modrak@mafraslovakia.sk

Mobil:
0905 636 507

Akcia platí do 15. 10. 2016

Prežite najväčšie dobrodružstvo ľudstva!

Výstava Cosmos Discovery mala svetovú premiéru 12. septembra v Incheba EXPO Bratislava

Na svetovej výstave o kozmonautike Cosmos Discovery prežijete vy a vaši študenti naozajstné príbehy hrdinov, dotknete sa Mesiaca, usadíte sa do riadiacej kabíny raketoplánu, vstúpite na palubu vesmírnej stanice.

Výstava Cosmos Discovery mapuje vývoj pilotovaných kozmických letov od začiatku až po súčasnosť. Obsahuje viac ako 200 originálnych exponátov z USA aj Sovietskeho zväzu, reálne modely rakiet a raketoplánov, prechádzacie expozície orbitálnych staníc a unikátne dobové dokumenty.

Pri vstupe každý obdrží Space Card – kartu reálneho kozmonauta, o ktorého vesmírnej misii sa na výstave dozviete ďalšie podrobnosti.

Na vlastné oči uvidíte ruský Sputnik, Lajku, či Gagarina. Nebudú chýbať lunárne programy Apollo, ani ruský Lunochod. Vystavený bude aj obrovský model americkej rakety Saturn a taktiež originál ruskej rakety Soyuz. Pestrá je aj prehliadka kozmických skafandrov. Najväčšiu pozornosť upútajú časti kozmických lodí a vesmírnych staníc alebo riadiace stredisko v Houstone. Výstavu dopĺňa technológia dioráma, vďaka ktorej vstúpite na Mesiac, či na Mars a v interaktívnom Cosmocampe si vyskúšate náročný výcvik kozmonautov.

Výstava je okrem výstižných popisov vybavená zvukovým sprievodcom – audioguidom.

Pre skupiny žiakov s pedagogickým sprievodom sú pripravené zľavy na vstupnom. Pedagogický sprievod so študentmi má vstup zdarma.

www.cosmosdiscovery.sk
Po – Ne 9 -20 hod
Infolinka:
+421 918 117 118

Učiteľské noviny * Periodikum o školstve a vzdelávaní * **Vydáva**: Učiteľské noviny, o. z. * **Adresa a sídlo redakcie:** Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava * **IČO vydavateľa:** 42 418 089 * **Šéfredaktorka:** Mgr. Martina Baumann, mobil: 0948 038 354, e-mail: miksova@ucn.sk * **Štatutárny zástupca:** Mgr. Martina Baumann * **Facebook:** www.facebook.com/ucitelskenoviny * Redakcia si vyhradzuje právo upraviť titulok príspevku a vykonať v rukopise potrebné štylistické a ďalšie úpravy tak, aby sa nestratil význam a obsah príspevku. Redakcia môže rozhodnúť aj o nezaradení príspevku na publikovanie. Redakcia sa nemusí stotožňovať s obsahom a názormi prezentovanými v príspevkoch * Majiteľmi ochrannej známky Učiteľské noviny sú OZPŠaV SR a MŠVVaŠ SR. Za štylistickú a jazykovú úroveň príspevkov zodpovedajú ich autori, v redakcii príspevky neprechádzajú jazykovými korektúrami * Učiteľské noviny sa distribuujú zadarmo * **Periodicita vydávania:** mesačne s výnimkou letných prázdnin * **Zadané do tlače:** 12. septembra 2016 * **Registračné číslo** MK EV 5217/15 ISSN 0139-5769. * Učiteľské noviny sú financované z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.